

is elküldték kiküldötteiket: India, Japán, Korea, Vietnám, Ceylon, Szíria és más távolkeleti országok küldöttei most vesznek részt első ízben a szakszervezeti munkásság nagy nemzetközi találkozásán. De a kapitálisták minden gáncoskodása ellenére résztvesz a milánói kongresszuson a marshallizált országok munkássága is, az angol villamosági szakszervezet, az amerikai hajózási és dokkmunkások szakszervezete és a francia haladó GGT szakszervezet bejelentette részvételét. A magyar népi demokrácia szervezett munkásságát Apró Antal szaktanácsai főtitkár vezetése alatt héttagú küldöttség képviseli.

A milánói kongresszus napirendjén rendkívül fontos kérdések szerepelnek, amelyek érthetően felkeltik a dolgozó néprétegek érdeklődését a milánói találkozó iránt. Mint a Szakszervezeti Világszövetség párisi központja felhívásában megállapította, soha sem volt olyan szükség a világ valamennyi dolgozóinak egységére, mint ma, amikor a nemzetközi béke biztosítása a népek elsőrendű feladatai közé lépett elő. Csak a munkásosztály egységével lehet biztosítani a munkások létfontosságú érdekeit és szociális haladását is szerzte a világon. A Szakszervezeti Világszövetség elsősorban a szervezett munkásság nemzetközi egységét juttatja kifejezésre, s kiáltványra hangsúlyozza, hogy a szövetség feladatai közé sorozta be a harcot a faszizmus kiirtására, a harcot a háború és annak okozói ellen, a harcot a munkások gazdasági és szociális jogainak, valamint demokratikus szabadságainak megőrzésére, a harcot a munkások gazdasági és szociális törvénybehozásáért, amely kiküszöböli a munkanélküliség veszélyét és gondoskodik a világ minden táján a betegségi, baleseti és öregségi biztosításról.

A világ számos országában a dolgozó nép még nem élvezi a népi demokrácia és a szocializmus vívmányait és ezért a földkereség szabad népei a Szovjetunió vezetésével alatt köteleseknek tartják, hogy segítségére siessenek a még elnyomás alatt élő munkásterestvéreiknek. Ebben a vonatkozásban is rendkívül jelentősége van annak, hogy Európa keleti és délkéleti országaiiban sikerült a munkásosztály egységes pártjainak megteremtésével példát adni a dolgozók örök összefogására.

A munkásosztály és az MDP vezetése alatt álló dolgozó magyar nép nagy örökösökkel kíséri a Szakszervezeti Világszövetség munkáját és kívánja, hogy ez a hatalmas világszervezet sikeresen haladjon tovább a megkezdett úton. Az egész magyar dolgozó nép tudatában van a dolgozók sorsközösségének az egész világon és bízik abban, hogy a dolgozók szolidaritása továbbra is eredményesen védelmezi meg a nemzetközi békét és a népek demokratikus jogait.

Legnap hangzott el Kuznyecov nagy beszéde a Világszövetség feladatairól. Ezeket betöltve hatalmas bástya lesz a béke a munkásosztály és a demokratikus szabadságjogok védelmében.

A népek nem akarják vérüket ontani az amerikai milliárdosok vágóhídján!

Kuznyecov nagy beszéde a Szakszervezeti Világszövetség feladatairól, a béke, a nemzetközi szakszervezeti egység és a demokratikus szabadságjogok védelmében

Milánó: A Szakszervezeti Világszövetség szombati ülésének kiemelkedő eseménye Kuznyecovnak, a szovjet szakszervezeti szövetség elnökének viharos tapssal és lelkesedéssel fogadott nagy beszéde volt. Kuznyecov a Világszövetség általános politikájáról, a szakszervezeti egységéről, a béke és a demokratikus jogok megvédéséről folytatott tevékenységéről számolt be.

Rámutatott arra, hogy 1945-ben, amikor a világ munkássága létrehozta a Világszövetséget, a népek még abban reménykedtek, hogy az emberiség végre megmenekült az új háború fenyegető veszélyétől. Ezek a remények csakhamar nyugtalanságnak adtak helyet, amikor nyilvánvalóvá vált, hogy az amerikai monopolisták új háború előkészítésén fáradoznak. A roosevelti nemzetközi együttműködési politika helyébe lépett imperialista politika célja, hogy gazdasági és politikai uralmuk alá vessék Nyugat Európát és elnyomják a népek nemzeti függetlenségét.

A faszizmus elleni háború megmutatta, hogy lehetséges gyümölcsöző együttműködés különböző népek, különböző társadalmi és politikai rendszerek közt. A szovjet kormány több ízben is ki nyilatkozta és jelenleg is kinyilvánítja készségét, hogy megerősítse és kifejtse a nemzetközi együttműködést minden országgal, tekintet nélkül azok társadalmi rendszerére. Ennek ellenére a háborús uszítók arról szeretnék meggyőzni a népeket, hogy a szocialista és a kapitalista rendszer békés együttélése lehetetlen és megindították a fegyverkezési versenyt. Ennek költségét természetesen a munkásosztályra hárítják. A terhek a dolgozók vállaira nehezdednek, ugyanakkor a munkanélküliség állandóan nő a tőkés országokban.

A marshallizált országok gazdasági élete az amerikai monopolisták függvényévé vált, ezek az országok elvesztették gazdasági és politikai függetlenségüket és elkerülhetetlenül sodornak a gazdasági válság felé. Ugyanakkor a demokratikus szervezetek elsősorban a munkásosztály szervezeti ellen támadnak. Ez az Egyesült Államokban is egyre jobban látható. A hírhedt Taft-Hartley rabszolgatörvényt az ünnepélyes ígéretek ellenére sem törölték el, sőt szeretnék bevezetni a marshallizált európai országokban.

Kuznyecov ezután rámutatott arra, hogy a reakciók és fizetett ügynökök csalódnak elképzeléseikben. A népek nem akarnak háború, — jelentette ki emelt hangon. — Nem akarják vérüket ontani az amerikai milliárdosok vágóhídján. A béke védelmezőinek hadserege ellenállhatatlan erővé vált. Az emberek száznál több sorakoznak fel ebben a hadseregben az egész világról és szembeszegülnek a háborús uszítók kísérleteivel. A béke táborában van a hatalmas Szovjetunió, amely döntő szerepet játszott a faszizmus felett aratott győzelemben. Ebben a táborban vannak a szocializmust építő

népi demokráciák s a gyarmati és felgyarmati országok dolgozói is.

Sztalin szavai valóra válnak

— Sztalin, az emberiség nagy barátja jóelőre megmondta, hogy a háborús uszítók kudarcra elkerülhetetlenek.

Kuznyecov ekkor Sztalin szavait idézte, amelyek szerint az elmúlt háború borzalmai még tulságosan élénken élnek a népek emlékezetében és a békéért küzdő társadalmi erők tulságosan nagyok, semhogy Churchill tanítványai legyűrhetnék és a háború irányába terelhetnék őket. Látjuk hogyan válnak valóra Sztalin szavai. A béke védelmezőinek hadserege támadásba ment át a háborús uszítók ellen s az Atlanti szövetség elleni tömegmozgalom, az atomfegyver eltiltá-

A Világszövetség feladatai

Kuznyecov megbeszélte a szakadárokat és munkásárulókat, 9 pontban foglalta össze a Szakszervezeti Világszövetség feladatait a béke, a nemzetközi szakszervezeti egység megszilárdítása és a demokratikus szabadságjogok védelmében. A 9 pont lényege a következő:

1. A Világszövetségnek és a hozzá tartozó szakszervezeteknek a legszélyesebbtől a legkevésbéig kell kifejteniük a háborús uszítók elleni harcban a munkásmozgalom belüli. Harcolniuk kell azért, hogy a nép mozgalmak egyre nagyobb arányokat öltsön a demokratikus jogokért és a békéért folytatott küzdelemben. A marshallizált országokban harcolni kell a nemzeti függetlenségnek az amerikai monopolisták javára való elköttyvetésé ellen.

A gyarmati és függő országokban a békéért folyó harcot össze kell kötni a felszabadulástól folyó küzdelemmel. Amerikában és Angliában a munkásoknak növelniük kell a harcot a fegyverkezés csökkentéséért és nyomást kell gyakorolniuk országuk kormánykőreire, hogy hagyjanak fel a támadó politikával és térjenek vissza a becsületlen nemzetközi együttműködés útjára. A Szovjetunió és a népi demokráciák szakszervezetei a legnagyobb hatékonysággal folytatják a harcot a békéért és a demokratikus szabadságjogokért.

2. A kongresszus helyesíti és támogatja a békemozgalom, a szakszervezeteknek élen kell haladniuk a béke harcos védelmében. Az egyes üzemekben bekebeleztségeket kell alakítani, amelyek állandó kapcsolatban álljanak a különféle országok békebizottságaival. Az üzemi békebizottságoknak a békéért folyó harc motorjává kell válniuk.

3. A Világszövetség javasolja a béke világszövetség állandó bizottságának, hogy rendezzenek nemzetközi békevédelmi napot és ezt valamennyi országban kössék össze hatalmas népi tömegtüntetésekkel, amelyekkel tiltakozni kell a görög és spanyol fasizta rendszer ellen, valamint az indonéziai, vietnami és maláj-földi gyarmati háború ellen. Tiltakozni kell a szakszervezeti jogok megsértésé ellen és állást kell foglalni a béke, a munkásosztály

sáért, valamint a fegyverkezés csökkentéséért folytatott kampány hatalmas arányokban bontakozik ki világszerte.

— A béke védelmére kialakult népfront mozgalom alapvető ereje a munkásosztály, korunk legelőrehaladottabb társadalmi osztálya. A munkásosztály megtanulta, hogy az egység, a munkások nemzetközi szolidaritása a leghatékosabb biztosíték a béke és a demokrácia erőinek legyőzhetetlenségére. Ilyen körülmények között a Szakszervezeti Világszövetség feladatai különös fontosságot nyernek.

tály nemzetközi egysége melet-

4. A Világszövetség hívja fel valamennyi szakszervezet figyelmét, hogy erősítse meg tevékenységét a szakszervezeti jogok védelméért, amelyeket a fasista országok lábba tipornak.

5. A Világszövetség s a demokratikus szakszervezetek kérésjék éber figyelemmel a munkásosztály egysége elleneségeinek tevékenységét, leplezzék le a szakadárokat, kik el akarják szigetelni a dolgozókat a világszövetségtől. A Világszövetség törekedjék arra, hogy teljessé tegye szakszervezeti egységét.

6. A Világszövetségnek erősítenie kell tevékenységét, hogy újabb tagok lépjenek a Világszövetségbe.

Rövid időn belül kiséperjük az ellenséget Kína egész területéről

A kínai felszabadító néphadsereg főparancsnokának rádiószózat

Peiping (Uj Kína hírgyűjtőközpontja): A néphadsereg főparancsnoka, a kínai kommunista párt megalkulásának 28. évfordulója alkalmából rádiószózatot intézett a néphadsereghez és az egész kínai néphez.

— Kína legnagyobb részét már felszabadítottuk és diadalmas útnak befejezése már csak rövid idő kérdése — mondotta. — Ezt a harcot az egész vonalon a kínai kommunista párt vezetésével vívtuk. Ma már mindenki látja, hogy a kommunista párt és nagy vezetője Mao-Ce-Tung nélkül nem lehetett volna ilyen eredményesen vezetni a kínai szabadságharcot.

A kínai kommunista párt a marxista-leninista elvek alapján áll. Győzelmes harcra két ténnyel bizonyít. Az egyik az, hogy az igazi hazafiság elválaszthatatlan a nemzetionalizmus gondolatától. Az imperializmus elnyomta, kizsá-

7. A Világszövetség kísérje különös figyelemmel a gyarmati és függő országok szakszervezeteinek fejlődését és nyújtsjon hatékony segítséget ezen országok dolgozóinak.

8. A Világszövetség ipari szakosztályai fontos tényezői lehetnek a nemzetközi munkásosztályért vívott küzdelemnek és hathatósan hozzájárulnak a munkásosztály megszilárdításához.

9. A Világszövetség intézzen felhívást az egész világ munkásaihoz, hogy erősítsék harcukat a tartós békéért a háborús uszítók ellen. Fokozzák harcukat a demokratikus szabadságjogokért és a munkások létérdekeiért és a nemzetközi szakszervezeti mozgalom egységéért.

— A mi fegyverünk az egység, a szervezethez és a szolidaritás — mondotta Kuznyecov. — Mindaddig, amíg egységesek vagyunk, semmiféle ellenségtől nem kell félnünk. — Kuznyecov végül azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a Szakszervezeti Világszövetség egyesíteni tudja majd a munkásosztályt és a világ összes dolgozóit a béke harcos védelméért, a háborús uszítók ellen. Hadd tudják meg az imperialisták és lakóik, hogy semmi sem törheti meg a világ dolgozóinak azt a szilárd elhatározását, hogy egyesült erővel küzdenek a békéért, a szabadságért és életbevágó jogaikért. Eljen a munkásosztály nemzetközi egysége. Emeljük meg magasabba a munkásság jogaiért vívott küzdelem zászlóját. Eljen a Szakszervezeti Világszövetség és a tartós béke és a népek közötti barátság tevékeny és következetes harcosa.

mányolta nemzetünket, gyarmat- tá tette országunkat. A szocializ-

a Szovjetunió az, amely mellettünk áll az imperializmus elleni harcban. A kínai népek a jövőben is a Szovjetunió által vezetett antiimperialista táborban kell tüzörülni. A másik bebizonyított tény az, hogy a kínai munkásosztály, parasztságunk, kispolgároknak és haladó értelmiségieknek egységfrontba kell tüzörülniük. A kínai nép szabadságharcát csak akkor teljes és tartós győzelemmel, ha a munkások és parasztok az egységformát legfortosabb tényezői és ha a munkásság viszi a vezetés szerepét.

Még sok feladat áll előttünk, de rövid időn belül ki fogjuk söpörni az ellenséget Kína egész területéről és eredményesen fogjuk teljesíteni a rákváró feladatokat. Igazságos ügyünk végső győzelem biztos.

Megkezdtek a Szovjetuniótól kapott lagyálló gyapotmagvak első termésének feldolgozását

A Magyar Pamutipar upejsti üzemének fonódájában ünnepélyes keretek között kezdték meg az első magyar gyapot feldolgozását. Az ünnepségen megjelent Rátkó Anna népjóletti miniszter is, aki mint textilmunkás nő szakavatott mozdulattal vette fel az első csomót a magyar föld első gyapotterméséből, rátette a megindult „ceto” asztalra és gyakorlott mozdulatokkal rendezte a futószalagon a gép alá a gyapotot.

Megindult a gyártási folyamot, a gépből kibuggyant az előfonal,

amelyből más gépek fonalat készí-

tenek. Az első magyar gyapot nagyon jó minőségű, teljesen megfelel az indiai gyapot minőségének. Ezt a lagyálló gyapotfajtát a szovjet tudósok kísérletezték ki. A Szovjetuniótól kaptunk ilyen magvakat, gépeket és gyári felszerelést is. Így vált lehetővé, hogy Magyarországon gyapotot termelhesünk. Az első kísérleti évben 560 holdon termeltünk gyapotot de 1953-ra már 100 ezer holdon termelünk és a termés fokozni fogja mostani gyapot-szükségletünk egyharmadát.

„Ősszel a tizedik emeleten találkozunk“

A Tiszántúl legmagasabb épülete készül Hajdúnánáson a Csíha malom mellett

Valamikor nánási diák voltam, s az első napokban minden bámulatom a gimnáziumé volt, mely szememben nagy, minden eddig látott épületnél nagyobb volt.

Aztán a csodálat kissé megcsappant.

Telt az idő is, de valami más is közrejátszott. A dúsgazdag hajdúnánási Csíha mérnök felépítette a Tiszántúl leghatalmasabb malmát.

MALOM, AHO! NEM MALMOZNAK

Paphási Sándor vállalatvezető a feje ennek a hatalmas üzemnek. Munkás volt maga is néhány hónappal ezelőtt. Tavaly az államosításkor került a vállalat élére, Csíha Győző mérnök helyére és ez döntő befolyással volt a továbbiakra.

A nánásiak emlegették azt a találó szöveget, hogy a malomirodában régen csak malmoztak. Nem csináltak olyan munkát, ami megfelelt volna a haladó idő követelményeinek. Ma a malomban nem malmoznak, de dolgozik a gép, a villany, az ember...

NEM LESZ MUNKANELKÜLISÉG

A vállalatvezetővel vattunk neki, hogy megtekintjük a malom mellett folyó hatalmas arányú építkezéseket.

Kékesfekete szurokfűst von fátvált egy roppant földszakadék fölé. Tulajdonképpen nem is szakadék ez. Amint közelebb megyünk, látjuk, hogy munkások szazai az épülő gabonataraló robusztus vasbevonatjait készítik. Deszkából összeütött kerítés vigyáz arra, nehogy valaki túl közel merészkedjen az emberkéz által vájt meredélyhez. Lent a széles gödör fenekén emberek mozognak. Kicsinek látszanak innen fentről. A kavics, kő beton-alapozást még háromszoros szigetelőpapírral borítják. Több mint kétszázan dolgoznak és még újabb munkásokat vesznek fel hamarosan.

MUNKA ÉJJEL, NAPPAL

Egy pillanatra sines megállás. Zakatolva zizeg a betonkeverő, kopog a sok kalapács, nyikorognak a talicskák kerekerei, hallatszik az omló föld tompa zuhogása. A malom tetejére hatalmas reflektort szereltek fel. Este kilenc után valóságos nappali fénybe borítja a környéket. Mert itt egy pillanatra sem török meg a munka lendülete. Éjjel nappal építkezés. Versenyben dolgozik minden építőmunkás.

Az idő sürget. — Ősszel már a tizedik emeleten találkozunk — nevet rám Iván József munkavezető. Novemberre felhúzzuk az utolsó emeletet is.

ÉPÍTÉS ÁLLVÁNY NÉLKÜL

A legérdekesebb talán az — közli —, hogy ennél a hárommillió nagy építkezésnél egyáltalán nem használnak állványokat. Tudja mit jelent ez? Ötvenszázalékos megtakarítás.

— Hogyan? — csodálkodom.

— Az új módszer lényege, hogy a falakat csúszós zsuluzás segítségével húzzuk fel. Egyetlen repülő építőpad szükséges így, nem kell fel-

építeni a roppant költséges állványokat. És a falak nem téglából, hanem a modern építéstechnika legkifejlesztettebb anyagából; vasbetonból készülnek.

SZTALINGRÁDBAN TANULTAM

— Nem fél ilyen nagy találkozónál? Óriási a felelősség.

— Biztosak vagyunk a dolgunkban. Én voltam a munkavezető a békesszentandrás-i duzzasztóműveknél is, aztán van még egy biztos alapom: Sztalingrádban tanultam.

— ?
— Egyszerű. Fogásba oda kerültem. És attól kezdve, csak építettünk, építettünk s újra csak építettünk. Ott tanultam bámulatot új módszereket, ott láttam meg, hogy

a szociális munka az építés terén is milyen lendületet ad és mennyivel fölülte áll a kapitalista módszereknek. Mikor eljöttem Sztalingrádból, a romok már eltűntek és új-jáépített palotások között jártak az emberek.

VIZ VAN ALATTUNK...

Monoton zakatolással szivattyúgépek dolgoznak mellettünk.

— Mondja Iván úr, mi ez?

— Viz van alattunk. Itt magas a talajvíz állása. De ez csöppet sem zavar bennünket. Az épületet alagsóvezetők, kavics, kő, homok, agyag, beton és szurok alapzat védi s erre jönnek még az igazi vízmentesítő berendezések: a háromszoros szigetelőszalag-réteg.

— Mekkora lesz az épület?
— Teszem fel a kérdést.

Haladó ifjúság

Erettségi biztosok nyilatkoznak a haladó szellemű, gyakorlati irányban fejlődő fiatalságról

Fiatalságunk helyzete szocializmus felé haladó társadalmunkban a legszebb kilátásokkal nyújtja. Népi demokráciánk mindent megtesz, hogy elősegítse számunkra a képességünknek legjobban megfelelő tanulmányok elvégzését. Ezt a dolgozók állama hatalmas áldozatokkal, tanulmányi segély millióival, népi kollégiumok hálózatával biztosítja. A mai iskola mindinkább a nép iskolája

lesz, amit a dolgozók gyermekei az iskolapadokban az őket megillető szízekben elfoglalják helyükre.

A haladó, egyre jobban gyakorlati irányban fejlődő fiatalság arca tükrözik vissza az erettséggi biztosok nyilatkozata, akik az idei maturáción, a szellem boldog aratóimnapján, az életbe lépő ifjak felkészültségét ellenőrizték.

A természettudományok irányába fordul az ifjúság érdeklődése

Dr Kardos László művészeti tanácsos, aki Debreczenben és Budapesten több intézet erettséggi vizsgáján elnököt, így nyilatkozik:

— Az erettséggi vizsgálatokon szerzett tapasztalataim közül a legörvendetesebb, hogy a tanulók általában tájékozottak a marxista-leninista ideológiában, amelynek szempontjait érvényesíteni tudják a különböző tantárgyak területén. Nem vitetlen, hogy éppen a szorgalmasabb és eredményesebb tanulók mutatnak erettséggi ideológiai felkészültséget is. Feltűnt, hogy a latinnyelvű oktatásnak az eredménye gyöngébb, mint várni lehetett volna. Ugyálat-szik, ennek a klasszikus nyelvnek a tekintélye és vonzóereje az ifjú-

ság körében hanyatlott. A magyar irodalmi olvasottság tekintetében sem egészen megnyugtató a helyzet. A fasiszta háborús rombolás megsemmisítette az ifjúsági könyvtárakat és így meg azok a diákok is nehezebbé jutnak könyvhöz, akik szerele a szépirodalom. De azt kellett tapasztalnom, hogy az ifjúság érdeklődése a szépirodalom iránt érezhetően megcsappant — viszont megővekedett a természettudományok irányában. Megjegyzem, hogy mindezek a tények nem helyi jellegűek, mert abban a fővárosi gimnáziumban, ahol ugyancsak az erettséggi vizsgálatok elnöki tisztét töltöttem be, nagyjából hasonlókat tapasztaltam.

A népi demokrácia szempontjai érvényesülnek

Dr Pinczési Pál tanár, aki Szevits Tanítóképző képzést vizsgálatán látta el a kultuszminisztérium megbízásából az elnöki teendőket, a következő megállapításokat tette:

— A volt egyházi iskolákban is, ahol pedig egyesek több mint egy évtizeden át szívták magukba a klerikalizmust, érezhető volt, hogy mit jelentett a népi demokrácia további fejlődése szempontjából az iskolák államosítása. A növendékek túlnyomó része hatalmas fejlődést ért el ebben az évben és egészen messzire jutott a népi demokrácia, a haladó ér-

teltség útjára. A munkás és dolgozó paraszt származású növendékek tudatosodott osztályhelyzetük. Valamennyien meg vannak győződve a tovább tanulási fontosságáról és tovább akarnak tanulni, mert látják, hogy a tanulásuk nem jelent terhet csakadjuknak és érzik, hogy nem állásból diplomás lesz belőlük, hanem fontos örhelyekre állítja őket a népi demokrácia. Mindent egybevéve: a Szevits-intézetben újfajta képzést folyt le ebben az évben, ahol már nem a klerikalizmus, hanem a népi demokrácia szempontjai érvényesülnek.

A közösségi munkát végzők a legjobb tanulók

Dr Csernik József főigazgatói ifjúsági előadó, aki a Dóczy-leánygimnázium, a mezőtúri Mezőgazdasági leányközépiskola és a jászberényi leányliceum erettséggi vizsgálatán vett részt, a következőket mondja:

— Az erettségiken szerzett tapasztalataim közül legörvendetesebb, hogy a jelöltek nagyobb része általában tájékozott a marxista-leninista ideológiában. Szintén jóleső örömmel tapasztal-

tam, hogy azok a jelöltek, akik a közösségi diákszervezetek és mozgalmi munkában tevékenyen résztvettek, vezetőik és irányítók voltak, minden szempontból kiemelkedtek. Tehát a közösségi munkában való elfoglaltságunk nem ment a tanulmány rovására, ellenkezőleg, nagyobb teljesítmények felé lendítette őket. Az előző évi erettséggi vizsgálata okhoz képest az idei erettséggi vizsgálata-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1949 VII. 3.

MAGATÓL NŐ AZ EPÜLET

— 400 vagon termény befogadására alkalmas. Ennél az az érdekesség, hogy az épületnek rakott állapotban tíz centivel kisebb a magassága. Úresen újra visszaringózik. Újra épület, amely magától képes nőni.

Bücszünk a malomtól, a munkásoktól az építőmunkától. De figyelmemet egy nagy falgéskész teherkocsi köti le. Egy teherkocsi melyet Ib-rányi Gyula, a malom egyik gépésze javított ki és fáradságos munkája nyomán roncsokból új kocsi kelt életre. Sőt munkájával a vállalatnak hatalmas megtakarítást ért el.

Igy élnek így dolgoznak Nánáson a Csíha malomban. S ha most nem nézünk csak ennyit, akkor is láthatjuk, mit hozott a szocialista termelési rend és a Törv.

Kiss Antal

Nyacalnak

a dolgozók

Képeslap a Bakonyból és Balaton mellől

Az idei nyár is megtréfálta a nyaralásra, üdülésre készültet. Eppén úgy, mint a tavalyi. Pedig az idén nem esett Medárd napján, de azóta mégis majdnem minden nap esik az eső, hűvös a nappal, hideg az éjjel nem nyaralási idő, inkább „enyhé tél” köszöntött ránk. A Balaton mellett, a Bakonyban az időjárás szeszélyei ellenére is eleven, mozgalmas élet uralkodik.

Ma már nem az elkényeztetett, válogatós elkapatott úri naplopók kal teli a sok nyaralóhely, ürdőhely: a Balaton, a Bakony mind a dolgozók! A beült munkás nyaralók, a munkában kifáradt, üdülésre, pihenésre vágyó dolgozók örülnek a napfénynek, víznek, hegynek, völgynek, jó levegőnek. Nem ijeszti meg, nem keseríti el őket az időjárás sem, hiszen sétára, kirándulásra még jobb a hűvös idő, mint a nagy kánikula. Sok munkás, értelmiségi dolgozó először nyaralhat életében, először látja meg a Balatont, a Dunántúli festői tájat. A demokráciánk kormányzat szociális intézkedése tette ezt lehetővé számára. Es hálás is érte felnőtt, ifjú. Végtelenül boldogok...

Megváltozott a Dunántúli kepe, jellege is, amit az dunántúli körútunk során kiderül. A szocializmus felé vivő építő munka nyomán mind szembetűnőbb a változás, akár Győrben járunk, akár Veszprémben, avagy Szekestehérváron. Zircen postásüdüdő volt a múltban, ahol csak a kiváltságosok nyaralhattak, most az üdüdő neve: Postás-munkásüdüdő és itt üdüdhet bármelyik postás dolgozó, üzletem, vagy szellemi munkás.

A munkásüdüdő előtt kis emlékoszlop áll, „Lenin élt, Lenin él, Lenin élni fog!” „Emelte a 3. SZIT tanfolyam”. Női tobró áll a község élen, hirdelve a nők egyenjogú-tát Valamikor Zircen és környékén minden az apátságé volt: a hatalmas park európai hírű, minden Európában fellelhető la megtalálható itt, csak lenyitófából 70 különböző fajta van.

A hatalmas díszpark, amely sokkal nagyobb, mint a debreceni Nagyerdő el volt zirtva a dolgozó nép fiai előtt, csak a kiváltságosok kaptak kulcsot a bezárt kapukhoz. Most a park az államé és megnyitotta a nap előtt kapuit. Sok emberöltő lélt zirci, most a tetszabadulás után láhatta meg a díszparkot, az „angolkertet”.

A Bakony sűrűjében, Prova-Csesznek-Sándormajor között, a festői szépségű Cuhavölgyben regente látványosságként mutogatták azokat a barlangokat, melyekben a hírhedt bakonyi betyárok, zsványok, Savanyú Józsa, Patkó Bandi, Sobri Józsa és társai rejtőztek. Ma is allanak a barlangok, de a munkákirándulókat jobban érdekli a gépföldmés munkája a szövetkezeti gazdálkodás eredményei. Szemünk előtt történt: egy munkás kiránduló csoport a szövetkezetet akarta megtekinteni, nem a zsványok rejtőző helyét.

A Balaton mentén, akár Siófokon, akár Lellén, Balatonzámárdiban a dolgozók nyaralnak, bányamunkások, csepeli dolgozók, pedagógus szakszervezeti tagok, igazságügyi dolgozók. Nem a hancjárja, a léha dözsölés, pezsgő és kártyacmaták, a dolgozók, munkások üdülnek a Balaton vizében, munkások csónakáznak, hogy fel-frissülve, testben lélekben megerősödvé újra munkába állhassanak, építő termelő munkába, — amely ma már becsület dolgo.

Rádió utalványát

azonnal beváltom hármilyen ORION készülékre, 18 havi részletre előleg nélkül!

MAYER mérnök Keszthely-utca 13 sz.

* Ha jellegével vagy pontatlan névvel és címmel pályáztál és nyertél, ne várd postán a nyere-ményt, mert nincs hova küldeni. Pontos címedet legszább utólag add meg.

ISMÉT ERKEZETT!
ny. ZOKNI 1 sz. gy. hib. postel sz. 1-91
fil. BOKAFIX gy. hib. postel szinek 4-70
selyem, szövel, divalváson
nagy választékban olcsó díjeken
KERECSEN, divalház.

A rablógyilkos fiából ember lesz a gyógypedagógiai iskolában

Alma nem esik messze a fájától — a kivégzett rablógyilkos gyermekeiben is már korán megmutatkozott a bűnözési hajlam. Apja három éve akasztófán végezte életét s ha fiában is megvan a bűnös vér, mégsem engedi őt a társadalom hasonló sorsra jutni. Befogadja a gyereket a gyógypedagógiai iskola. Idekerülnek az erkölcsileg és értelem dolgában fogyatékos gyerekek. Nehéz, éveken át tartó munkával itt nevelnek belőlük embert.

A debreceni gyógypedagógiai iskolában tízenhét nevelő kétszázhatvan fogyatékos értelmű, a hajlam és a környezet áldozataként erkölcsileg kisküzdött gyermeknek viseli gondját. Annyi szeretettel, annyi szakmai tudással, hogy megeredemlően került a debreceni intézet az ország 311 iskolája közül a tizenegyetek helyre.

Pápay Endre gyógypedagógiai tanárral, a pedagógus szakszervezet debreceni titkárával beszélgetünk a gyógypedagógus munkájáról, a debreceni intézet működésében mutatkozó eredményekről.

— Ösztönzést adott a jó munkához a népi demokrácia kultuskormányának támogatása, amelynek révén az egykori „kiszégett iskolából” jól felszerelt, állandóan fejlődő intézet lett. A három éves tere adta az új helyiségekbe régi, helyreállított bábkepezdében, az úttörő tereben még nagyobb lehetőségek állnak a debreceni gyógypedagógiai iskola előtt. Így is ma ez Tiszántúli legnagyobb ilyen intézet, Hajdú megye szinte minden községéből van itt néhány gyerek, de Bihar, Szabolcs, Szatmár fogyatékos gyermekeit is ide küldik.

Orvosi és pszichológiai vizsgálat előzi meg a felvételt, utána az értelmileg vagy erkölcsileg fogyatékos gyereket a kísérleti osztályra kerül. Két évig foglalkoznak itt vele, mindent gyakorlatilag magyaráznak meg a gyerekeknek. Nevelik. Elsősorban szeretettel. A fogyatékos gyereket a szeretet láttán lassan leküzdik gátlásait, kibújik a hajlam guzsni alól, értelme kinyílik.

— Hiába a legtökéletesebb gyógypedagógiai módszerek elsajátítása, ha a nevelő nem fordul őszinte szeretettel a szerencsétlen gyerekek felé — mondja Pápay tanár. Végtelen türelem kell mondjuk egy olyan gyerek neveléséhez, aki testben 12 éves, de az értelem épp, hogy a két éves kisgyerek fejlettségi fokát eléri. A türelmet csak az igazán érzett szeretet adhatja a nevelőnek. Vannak, akik jó képességgel kerülnek ki a gyógypedagógiai tanárképzőből, de már nem bírják idegekkel a gyakorlati nevelőmunkát. Ezek aztán hamar otthagynak az egész embert kívánó pályát. Mi, akik már évek óta itt dolgozunk, nem is tudnánk magunknak más hivatást találni, rendes értelmű gyerekek nevelését már nem végeznénk ilyen kedvvel. Mert munkánk legszebb jutalma azt látni, amint a gyermekekben kibontakozik az értelem, leküzdik magukban a rossz hajlamot.

De vegyük sorba a gyógypedagógiai nevelő munka továbbírt folyamatait: ha már érett rá a gyerek, megkezdjük az iskolai nevelését. Redukáljuk az általános iskolai anyagot, úgy hogy nyolc év alatt az általános iskola hat osztályának megfelelő tudást szerzi meg a gyerek. Aztán ipari oktatást adnak gyakorlati műhelyekben. Kézügyességet kívánó szakmák felé irányítjuk a gyerekeket: cipészek lesznek, asztalosok, bórdisznásvészek.

Szeptemberben már megnyílik az ipari tagozat a gyógypedagógiai iskolában. Ennek révén már 18 éves korukig beemathatják az intézetben a növendékeket, akik a végén felszabadult segédként léphetnek ki az életbe. Vannak persze esetek, amikor a megannyi türelem és gond sem tud olyan eredményt hozni, hogy az értelmileg fogyatékos gyerekből normális ember váljék.

Tanulmányutak, táborozás, kulturmunka

Hogyan töltik a diákok a nyári szünidőt?

A lepergett tanév után gazdag, tanulmányos és szórakoztató nyári program várt a középiskolánk tanulóifjúságát. A diákok szünidei programjáról kérdezzük a tanterületi főigazgatósnál dr. Csereki József ifjúsági előadót.

A diákszövetség
hatalmas nyári tervet dolgozott ki a tanulóifjúság számára — mondotta Csereki József. — Ennek részletei a het folyamán válnak ismeretessé, de azt már is tudjuk, hogy középpontjában a nyári Festival-ünnepségek előkészítésében való közreműködés áll. Hasznosan szórakoztató tanulmányutak rendezésével megismertetjük az ország különböző részeit a diákokkal.

Egyik ilyen tanulmányutat az elmúlt hét folyamán bonyolította le a debreceni Péterfia utcai általános iskola. 70 tanuló Garaguly Gyula és dr. Karalys Gyula tanárok vezetésével öt napot töltött a fővárosban. A debreceni diákok a Szentkirályi utcában levő Tanítók Házában kaptak kényelmes szállást. Öt nap alatt résztvettek színházi előadások, üzemlátogatásokon, megtekintették Európát egyik legkorszerűbb rádiójának stúdióját. Autóbusszkörúton szemléltek Budapest nevezetességeit, műemlékeit, hajókirándulást tettek, majd a Gellért-hegyre mentek fel. Megszemléltek a Szépművészeti Múzeum értékes anyagát. A könnyebb szórakozások között az Angolpark állatkert szerepelt. A mintaszerűen megrendezett, tartalmas és hasznossága mellett is a gyermekek számára üdülést jelentő kirándulás külön példája volt annak, hogyan lehet a szünidő néhány napját is kellemessé és tanulságossá tenni az ifjúság számára.

Üttörő-táborozások
— Az Üttörők munkaprogramja nem fejeződött be a június 19-én tartott közös fogadalomtételi ünnepélynél. Most következik az egész évi

Ilyenkor meg kell elégedni azzal, hogy a gyerek elérje a »pozitív hasznossági fokot« aza, amikor már ki tudja magát szolgálni és nem köti le a család egy tagjának a munkaejét a maga gondoztatásával.

— De már ez is nagy eredmény, hiszen egy élő-halott gyerekből egy jó embert tudtak nevelni.
Kelemen Géza igazgató vezetésével így dolgozik a debreceni gyógypedagógiai intézet. A nevelők közül Balázs Árpádné, Szabó Istvánné, Acs Sándorné, Kelemen Gézáné, Kovács Gyula: végeznek még kiemelkedően eredményes munkát. De a többiek is lelkesen dolgoznak azért, hogy a szellemileg, erkölcsileg fogyatékos gyerekek ne süllyedjenek el a bűn mocsarában, hanem hasznos tagjai válhassanak idővel a társadalomnak, a felkészített rablógyilkos fiából is ember lehessen...

jótanulás koronájaként a testi, lelki felfrissülés, üdülés, szórakozás és munka jegyében induló táborozás, melynek elősegítésében egymással verseng az Dolgozók Partja vándorközössége mellett Debrecen egész dolgozó társadalmát — mondotta Almási Miksané üttörő-sajtófelelős.

— Már az előkészületekből is látszik kis üttörőknek, hogy gondnőülük gyermekkorot igyekeznek nekik biztosítani a demokrácia és fel tudják mérni, hogy milyen helyet kell elfoglalniuk a nekik és általuk is építő szocializmusban. Nyári munkaterrüink a táborok kollektív szellemének, központilag irányított ideológiai nevelésnek, oktatásnak elmélyítésével a pártjósokat lelkeik, szórakozással és jó levegővel, jó kosztolással testileg erősíteni és előkészíteni a jövő évi jó munkára. Előkészülnek a Fesztivál ünnepélyre és minden csapat képviselőit részét is vesz azon. A kellemest a hasznossal összekötve szórakozás és játék közben a gyenge tanulót a jó tanuló pártjós-párja tanítja is. Nyár végén a pártjósok rendbekerülnek Üttörő-otthonaik, kijavíthatják az esetleg megrongált térképeket, szemléltek képeket stb., esinosítják, díszítik iskoláikat, hogy a táborokban testben léleklében megerősödött pártjósok s az új tanévben ott kellemes otthonra leljenek.

Kulturmunkát
is végez a ifjúság a szünidőben. Műsoros előadások, falulátogatások, kulturtáborok, éneklőklubok szerepelnek az IKSZ által összeállított programban, melynek során egyes vidékek néprajzi, mese és monda anyagának gyűjtését is végzik a csoportok. Nagyarányú könyvtérjlesztő munka is indul az ifjúság munkáiban, mely egyrészt a haladó szellemű könyveknek minél több olvasóhoz eljuttatását, másrészt a terjesztés után kapott jutalomkönyvekkel ifjúsági könyvtárak felállításával segítik elő.

Dolgozók ítéleznek...

A harmadik munkásbírósági tanács féléves eredményes munkája a számok tükrében

A népi demokrácia kormánya 1947. év végén a hároméves terv sikere, a dolgozók kenyere megvédése érdekében hívta életre az uszorbírósági különintézetet népszerű néven a „munkásbíróságot”. Egyegy munkásbírósági tanács megbízatása hat hónapig tart, az első 1948 január-június hónapokban működött, a második 1948 mássodik felében. A harmadik munkásbírósági tanács, amely most lezárta te hat hónapos működését, 1949 január első napjaiban látott közérdekű munkához. Es most, a jól végzett munka után, amikor a harmadik munkásbírósági tanács átadja helyét a negyediknek, érdemes visszapillantást vetni a munkásbírósági tanács hat hónapos működésére, eredményeire. Bizalom kísérte a munkásbíróságot életrehívását és fokozódott a bizalom, amikor a dolgozó tömeg közelről látta a munkásbíróság küzdelmét a gazdasági élet vámszedői, a feketézők, a spekulánsok, szabotáló kulákok, a közellátás érdekeit súlyosan veszélyeztető malmosok ellen.

A munkásbíróság példásan lecsütötte a bűnösökre, elrettentő büntetést szabott ki, hogy megvédje a dolgozókat, munkások kenyerét.

A debreceni harmadik munkásbírósági tanácsnak egy debreceni tagja volt, Török János, régi érdemes vadgyörgy dolgozó. A többiek özi és bányavideki munkások, Mező Jenő, Szikora József s Papp Béla. A munkásbíróság elnökei szakbírák voltak, négy szakbíró tárgyalt velük: dr. Pöstényi Márton a törvényszék elnöke, dr. Beacker József táblabíró, dr. Csányi Pál törvényszéki bíró és legújabbban dr. Gavallér László törvényszéki bíró. A munkásbíróságból kiderült, hogy a munkásbírósági tanács harminc ügyet tárgyal, két ízben vidékre szállt ki több napra így Miskolc és Ózdon tárgyal nagyobb ügyeket.

A munkásbíróság a politikai és gazdasági élet minden területén fellépett a bűnösök ellen és példásan lecsütötte a bűnösökre Nyolc évi fegyházbüntetést kapott a hajdúhadházi erdőirtó kulák, aki nemzet gazdasági szempontból okozott jelentősen kárt az erdőirtással, egyéni önző érdekeit elébehelyezve a közösség érdekének. Hat évi fegyházra ítélte a munkásbíróság a terménygyűjtőt, aki elfekeltette a begyűjtött terményt, nem számolt el a felvett előleggel, elikkasztotta a dolgozók kenyerét. A horlobágyi termelő és építő munkát szabotáló „gazdasági szakember” háromévi fegyházbüntetése alatt emlékedhet arról, hogy a demokrácia munkásbírósága lesújt azokra, akik akadályozzák a hároméves tervet. De tudott méltányos és megértő is lenni a munkásbíróság, enyhébben bírálta el, ha megtévedt kisember került elébe, aki csekélyebb kárt okozott a gazdasági életnek, vagy ha megbánást látott, javulást remélt. Es tudott felmentő ítéletet is hozni, ha úgy látta, hogy az elébe állított vádlott ártatlan, nem bűnös. Fokozott felelősség hárult a munkásbíróság tagjaira annál is inkább mert ítéletei jogerős, megfellebbezhetetlen. Ennek a fokozott felelősségérzetnek teljes mértékben megfelelt a munkásbíróság minden tagja.

Ezekről a kérdésekről, az elvett munkáról beszélgetett Debrecen munkatársai a munkásbíróság tagjaival. Török János, a debreceni munkásbíró mondja:
— Nyugodt lelkiismerettel mondhatom jó munkát, eredményes munkát végeztünk. A dolgozó nép a munkásság és vele szövetségese dolgozó parasztság érdekeit igyekeztünk ítéleteinkkel is megvédeni. Teljes elismeréssel emlékezhetünk meg a szakbírákról, akikkel az együttműködés zavartalan és megértő volt, a szakbírák is beilleszkedtek már a demokrácia gazdaságsszolgáltatás munkájába. Teljes volt a harmonia köztünk és közelről megismerhettük a bírások

dás nehéz, felelősségteljes munkáját, amit a szakbírák lelkiismeretesen végeztek.

A munkásbíróság kiváló munkájától dr. Pöstényi Márton, a törvényszék elnöke emlékezett meg melegen, a munkásbíróság jól bevált, a laikus munkásbírák derakasa megállták helyüket, képezték magukat, tanultak. A munkásbíróság intézménye bizonyítja, hogy milyen ügyös lesz a laikus bírások bevezetése, amikor a dolgozó népi fiait nagy számban vonják be az igazságszolgáltatás munkájába. Es meglontolásra érdemes javaslatot is, hogy az őszel kijelölendő laikus bírák sorába, különösen a feltevési tanácsokba feltétlenül be kellene vonni a munkásbírák és népbírák érdemes, nagy gyakorlatot és rutint szerzett tagjait.

— Ugy tudom — mondta — illetékes helyen is mérlegelik ennek a megoldásnak a lehetőségét.

A munkásbíróság tagjai egyet ki fogásolnak: több olyan ügy nem került a munkásbíróság elé, amely pedig oda illet volna. A munkásbíróság tagjai, amikor nem tárgyalnak állandóan más büntetőügyek tárgyalását hallgatták, tanultak, figyelték és többször megjegyezték, hogy egy-egy ügy a munkásbíróság elé tartozott volna, kulák szabotázs, terménybeszolgáltatási visszaélés.

— Reméljük — mondták —, hogy a jövőben az ilyen ügyek is a munkásbíróság elé, utódaik kezébe kerülnek és a példás megtorlás, elrettentő ítélet nem fog elmaradni!

Az új munkásbíróság, amelynek két debreceni tagja van, az egyik nő, hétéfőn teszi le a fogadalmat, ugyanakkor bícsúzik a régi érdemes munkásbíróság, amely hat hónapos működése alatt derekas munkát végzett és kivívta a dolgozók elismerését, öregbítette a munkásbíróság megalapozott jó hírét.

Fogászmesteri vizsga

A népi demokrácia minden vonalon megadja a lehetőséget a dolgozó osztályoknak az előrehaladásra. Ez év elején rendeltel jelent meg, amely szerinti a belügyminiszter a minisztertanács jóváhagyásával előbb 120, majd 60 fogászmesternak adott módot a fogászmesteri vizsga letételére.

A vizsgák első része, melyet három hónapos tanfolyam előzött meg június hó 13—20 között folyt le Budapesten a Pázmány Péter Tudományegyetem Fogászati Klinikáján. A vizsgázókat bizottság tagjai között a legkiválóbb professzorok voltak, akik bár jóindulatúan, de tekintettel az egészségügyi rendkívül fontosságára, megfelelő és kielégítő szaktudást követeltek meg. A már lefolyt vizsgákon egész Debrecenből Danzinger László fogászmester, a debreceni KIOSZ helyi csoport tagja vett sikeresen részt.

Már 1911-ben is volt fogászmesteri vizsga, de a mostaniakhoz hasonlítani nem lehetett. Most komoly tudásról kellett tanubizonyítást tenni, és éppen ezért a vizsgák előtt előkészítő tanfolyamok voltak. Népi demokráciánk célja az, hogy a népi fogászat el jusson minden kis faluba és üzembe, a legszegényebb dolgozókhöz is, és ezt a célt fogják szolgálni az államilag szervezett fogászmesterek. Népi demokráciánk az MDP vezetésével ezt a veszedelem népbetegséget is sikeresen le fogja küzdeni.

Plakátot
a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től
— Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bikabérbáz. —

Új témák felé

Miről akarnak olvasni a dolgozók?

A könyvnapok eredményei sok tanulságot rejtenek, melyekre érdemes visszatérni. Bizonyítéka volt a magyar könyv mostani sikere annak, hogy dolgozó népünk politikai és gazdasági felszabadulása után kulturális szabadságával is tud élni.

A felszabadult nép és irodalom

A valóság írásait

Olyan irodalmi műveket, melyek nem szakadnak el az élettől. Hőseiket a mindennapok küzdő embereiről szoborolják. Nem talajjelző álomok, misztikus ködbe fúló célok vezetik az alakokat, hanem a reális élet kemény munkával megvalósítható céljai.

Ezről beszél Kovács Imre asztalos.

A múltban az írók előszerepével fordultak az arisztokrácia, a pénzvilág, a léha úri élet alakjaihoz. A munkás ember a maga problémáival nem volt számukra érdekes csak mint mellékalkal szerepelt.

A ma kérdéseire adjon választ az író

Seres István nádudvari tanító ez mondja:

A ma kérdéseire adjon választ az író. Napjaink íróinak egy része még mindig élettől, a személtől, a valóságtól, mely pedig csodálatosan szép, hősi példát nyújtja a dolgozó ember erőfeszítésének. En egy mintaközésként isko. lájában tanított, látom a nép életét, naponta belenéznek gyermekeik lelkébe és állítom, hogy ez a népetel olyan gazdag témában, hogy csak csodálkozni lehet azokon az írókon akik vakon elmennek mellette és vagy a múltba fordulnak témáért, vagy azt hangoztatják, hogy az írónak nagyobb távlatra van szüksége. A földhöz való jogát kivéve

„A mi küzdelmünket és győztes harcunkat tükrözze!”

Csontos Lajos szegényparasztot akkor kérdeztük meg éppen, amikor Solochov „Új barátját szánt az éke” könyvét olvasta.

Rólunk, parasztemberekől rengeteg badárságot összehordtak a múltban — mondotta nagy, érdekes szemével keményen nézve.

Majd csak gúny tárgya voltunk a könyvek lapjain éppen úgy, mint a szinpadon. Gúny, kifigurázott, értelmetlen alakként szerepeltették annak az időnek lakó-írói, a parasztot, pedig a paraszt — emeli fel Lajos bátyánk a hangját — lebetett szerencsétlen, megrugdosott.

„Mindenki számára érthetően!”

Közvetlenem kutatásunk egyik érdekes választát Tóth Béla gépkecsigéző adta:

A legjobban annak örülök, hogy ma már a ponyvázatok he-

találkozása megtörtént és az új olvasóközönség egyre növekvő kultúrássággal fordul a számára megnyitott új világ, a könyvek világa felé. Ez az igény megszabja irodalmunk útját is. A dolgozó nép, az új közönség sok tekintetben megújult irodalmat kíván.

mint napjainkban. Az emberek látóköré kitágult tudásvágya megújította, olyan sok mindenről szeretnének hallani, olvasni. Egész teltáratlan világ van az írók előtt. Evtizedek története, melyet még nem dolgoztak fel íróilag, nem mutattak meg nekünk, munkásembereknek művésziileg kiértékelve, új szemlélettel, új formában, a mi szemzőgünkben nézve.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

— Aztán még egyet... Irjanak az írók mindenki számára érthetően, Hígyjék el, az az igazi irodalom, amit a leggyorsabb ember is élvezni tud, nem pedig csak egy vékony réteg ért, a többi számára pedig arabosul hangzik...

Tóth Béla kívánságát valóban megvalósíthatják az „irodalmi” és „tudományos tolvajnyelv” szektáriánusai.

Ahol drága a rizs...

Itt is rizstábla, de hol vannak a kulik?

Júniusi nap áll a zenitén és a forró levegő vízhullámokat vet a távolban. Azaz hogy... Nem is optikai csalódás. Valódi víz csillan, óriási sakkablaként nyújtózkodik a föld, s ahogy sebesebben futnak mögöttünk vaszszafelére a fák, egyre inkább kibontakozik a valóság, már elmaradtak a törpe esenevész bokrok is, és egyszerre megesap a gözölgő rizsföldek párja. A hajdúnánási termelőszövetkezetek rizsföldjén vagyunk.

Aradás, aradás, aradás...

...és tavasszal jött az aradás... Nem pusztító gyilkos áradat, a víz nyomában felütötte haragoszöld fejét a rizs. Rizs, amerre a szem lát, és az elárasztott területeken nekigyürközve dolgozik a termelőszövetkezet minden tagja. Itt vannak az asszonyok is, de a fiatalok is kivesszik a részüket a munkából. Azonnal beszélgetünk velük, csak egy a bökkenő: Hogyan? Csónak után nézegetek és önbizalmam meglehetősen megcsappan. Nincs. Talán a cipőmet húzzam le? Szerencsére nincs rá szükség. Észrevettük.

— Hahó! Hahó!

Többen a part felé gázolnak. Jókora kecskébékák cuppannak a vízbe, a kisebbek is hanyat-homlok menekülnek. A közelben méltóság-teljesen látszólag egykedvűen gölyá tartóráratot. Nehány vízibéka az életével fizet vigyázatlanágáért. A szétterülő vidék mint egy kínai táj, de hol vannak a kulik? Mert akik felénk tartanak, napbarnított izmos férfiak, a termelőszövetkezet tagjai...

Rizsföld, és szövetkezet

Ugye milyen ellentét. De csak látszólagos. Mert a földet nem a még imperializmus járszalagján selymődő kínai kulik művelik, hanem a magyar dolgozó parasztszok, akik hamar megbarátkoztak az újítással, az új termelési

feltételekkel. A rizsszel, ami jó, és a szövetkezettel, ami még ennél is, tízszer-százsor jobb.

Valamennyien ezt mondják. S míg kezét rázunk, megoldódik az emberek nyelve. Sok derék parasztagazda és asszony látta be a szövetkezet helyességét, a rizs hasznosságát:

— Különösen az asszonyok szerették meg az új búzát — ujságolják a férfiak. Elültették a rizst. Nyár végén aratunk.

— Akkor most elesnek az aratás örömeitől — mondom.

— Mi? — mondják egyszerre. Mi ugyan nem. — Szinte sirtódótték. — Ezt tessék megnézni. Szerete mutat a rizstáblákon túl. Van valami nagyszerű magabiztosság ebben a mozdulatban. Mert Tóth Miklós, Aszalós István, Daróczi András és a többiek tudják mit csinálnak. Itt vízen, amott búzatengeren ver hullámokat a szél.

— Aratunk. Már a jövő héten.

Hajdúnánási Vo-csu-ven

Minden szövetkezeti tag egyformán érzi, hogy sorsa helyes irányba terelődött. Látják a célt, a mezőgazdaság új útját, a nagyüzemi gazdálkodás előnyeit. Mindnyáruk számára szebb és jobb életet biztosít.

Maguknak dolgoznak és ez a munka gazdag gyümölcsöt terem. És ahogy elmozdult a határban szétterülő víztükröt, elmosódik a táj és egy másik kép tűnik szemembe. Elhagyott kínai falu sárkunyhói valahol a Kuomintang-Kínában. A község nevét tábla se mutatja. A közgazdasági Vo-csu-ven néven tartja nyilván. Izzadó vékonyarú, elkinzött emberi csontvázak görnyednek a millió és millió hektárnyi rizsföldek fölött, melyeknek terméséből mégsem jut nekik naponta egy maréknyi rizst. Mert Csang-Kai-Sek Kínájában olesó az ember, de a tözsdém drágán jegyzi a rizst... (k. a.)

Az a régi világ

Írta: MÓRICZ ZSIGMOND

Ugyan mi is történt azalatt, míg én a kis magyar falvak porában nyeltem a gyermekkor édes emlékeit. Felhoztam a szerkesztőség pincéjéből az 1885. és 1886. évi Pest-i Naplót. A lap még nagyedek volt s ahogy kinyitom, már súvölt belőle a csontvázak hideg lehelle. Hetek óta szakadalan olvasom s borzongva, az országgyűlési tudósításokat. Miniszterelnök Tisza Kálmán. Akkor már tíz éve...

Kéthei olvasás után szédülve és fáradtan nézek fel: ebben a magas nyilvános életben, amelyet egy fővárosi napilap jelent, semmi, de semmi sincs, ami az én világomra, a falusi életre vonatkozik. Ha a tenger mélyén élő állat- és növényvilág: fölemelnék a tenger felszínére — el kellene pusztulnia ebben a gyilkos napfényel telített légkörben. Ugyanis semmi kapcsolat a mélyfalu élet s a magas politika között. Más csillag, más élet, más dimenziók. Kétségbeesztő az a teljhatalom, amely ennek a miniszterelnöknek rendelkezésére állt. Ebben az országban jóformán semmi sem mozdul meg, amit ő nem engedélyez. Ő pedig mindent en-

gő, csak egyet nem: politizálni nem szabad...

Szabad fehér asztal mellett eldiskurálni, szabad honfibusz kisirni, szabad megkönnyebbülni némi káromkodásban: de nem szabad szociális vagy nemzetiségi jelszót kiejteni, nem szabad kellelmen túl kiabálni. A falu maradjon csendben s dolgozzon hűségesen. Mi dolog volna az, hogy még a paraszti is politizáljon. A munkás dolgozzék s hallgasson. A jó becsületes magyar népet Blaha Lujza képviseli s a falu tanítja meg a nemzet csalóányától, hogy milyennek kell lennie.

1867-től kezdve béke van az egész világon s ha nincs, az csak színesi egy kicsit az életet: Magyarország semmi baj sincs... Volt egy kis orosz-török háború, volt egy kis boszniai okkupáció, ez nem számít, bandaszóval folyt. Itthon jött a télre a tavasz, a parasztszok mint a méhek, kirajzoltak a mezőre s dolgoztak becsülettel s mikor ősszel behordták a termést, megint letették a fejüket a gubára s átahudták a telet, mint a medve. Nem szólt hozzájuk senki a kerék ég alatt s ha jól viselték magukat s ők sem szóltak senkihez és nem avakoztak semmihez, csak nekik volt jó: mindig jobb, ha a csendörök ingyen kappják a kenyeret s nem

kell megszolgálni érte...

Minnél többet olvasom ezeket a régi újságokat, annál jobban megmelegsz a hideg. A miniszterek milyen kedélyesen tudtak csevegni a tárcájuk vitájánál s milyen mindig nekik van igazuk... — A kultuszárca vitája mai szemmel nézve valóságilag megrendítő. Technikai kérdéseket vitatnak meg és soha fel nem vetődik olyan szempont, aminek áldásos hatását a mai generációban kellene éreznünk. Ha olvasom a régi szónoklatokat, ott ásit rám a falusi iskola a mostanra s pedig az asztalos mesterrel az élen, aki a csécsyi iskolában elálta 30 éven át a népe tudományával.

Igen, ez egy Eldorádó volt, ez a Tisza Kálmán Magyarország. Itt rem volt soha semmi baj. Itt soha nem volt semmi lázadás, nem volt egy hangos szó, itt az emberek behajtották az adót s elárverezték a földeket. Itt az örökségek lassacskán porladoztak s nadrágszíj-szeletekre hasogattak fel őket, s a nagybirókossáknak soha e világon olyan dolguk nem volt. Mikor a király 1885 január 7-én udvari bálon jelent meg feleségével, fiával és leányával, gróf Andrássy Manó akkora bált rendezett, hogy az egész ország beszélt róla. A hitattal olvasták a grófok hosszú névsorát s hogy az

estély 9 órakor vette kezdetét s fél tízkor már teljes volt a meghívottak létszáma. A palota elsőemele i nagy kék terme táncteremmé volt átalakítva s Berkes zenéje mellett 30—40 pár táncolt az exotikus nővéryekkel gazdagon díszített szalonban. A vacsorára a gróf nagy képtárában gyűlte össze, mely a második emelet hátsó részét foglalta el...

Nekem erre eszembe jut, hogy nem mindenkinek ment ilyen jól ebben az országban. Nekünk mindenesre ez a kor volt Magyarország történetében a legrosszabb korszak. A vezető úri társadalom elszakadt a nemzeti céloktól és eszméktől, s minden magasabb morális, eikái s ideális vágy nélkül élte pompázó életét.

Beklántani az 1885-ös parlamentbe! Urak, gondolkozatok! nem tart örökké ez a mai világ, építsétek a jövőt, mentsetek meg a magyart! Adjatok iskolát ennek a népnek, tanítsátok meg gazdálkodni. Az Istenért, adjátok szabadságot neki a gondolkodásra... Ti ezt a magyar népet nomádok hagyjátok és belekényeszerítették a magányosságba és a tunya halgátsába! Nem lesz ez mindig így: Az Istenért, tanítsátok meg arra, hogy magyarok, s hozv mit jelent az. Tisza Kálmán,

azért állítottál arra a helyre, hogy megnyisd a holnapot ez előtt a szegény magyar előtt. Jólal Mór, ne ülj össze olyan boldogan Rudolf trónörökösével, ne írj vele könyveket, vagy ha igen, vásárolj a népek valami kis szabadságot, valami kis igazságra és tudományra... De Tisza Kálmán ragyogó fényben élő úri világot s ez másképpen nem lehet, csak ha arra szoktassa a millió koldusokat, hogy békésen hallgassanak. Itt megmoccanásra semmi lehetőség nem volt. No igen, mindenkinek joga volt enni-inni, ha volt mit; dehol is, ha kedve volt rá s tudott s a feleségével is veszedkedhetett, aki olyan természetű volt — de politikai vagy szociális megmoccanás, de egyetlen lépés sem történhetett, ami a rendőrségre tartozik.

A mai magyar ember valahogy úgy néz vissza erre a korra, mintha az egész idő alatt kényszer-képzetek alatt állott volna: megdermedve a helyén minden életlenség: Egy „tökéletes” kormányrendszer s „tökéletes” társadalmi berendezés... A legszebben felépült gúla, a csúcson a királlyal, akinek hatalom adatott élek és gondolkodások felett s ez a hatalmat a népek maguk szolgáltatták a pénz és vradó formájában.

A kutató munka nyomában

Spenótból és sütőtökből

nagyértékű gyógyszereket állítanak elő a debreceni Gyógyszertani Intézetben

Anoak a hatalmas arányú tudományos kutatómunkának, mely népi demokráciánk támogatásával megindult egyik legjelentősebb példáját mutatja a debreceni egyetem Gyógyszertani Intézetében. Dr. Vályi Nagy Tibor professzor irányítása mellett folyó kísérletek során már is olyan eredményeket értek el, melyekre az egész tudományos világ felügyel.

Új gyógyszerek hazai nyersanyagokból

— A Gyógyszertani Intézet csak a felszabadulás után volt önálló intézet — mondotta dr. Vályi Nagy Tibor egyetemi tanár. Közel 25 évig szenvedte a mult rendszer azon hibás és tarthatatlan kultúrpolitikai intézkedését, hogy egy professzorra több kutatóintézet vezetését bízta. Felszabadulás után ez a helyzet egycsapásra megszűnt. Viszont hiányzott intézetünk legszükségesebb alapfelszerelése is, amit azután a hároméves terv beruházásai során sikerült beszerezniünk.

Az intézetben folyó tudományos munka különböző munkacsoportok körül alakult ki.

— Igyekeztünk — beszéli Vályi Nagy professzor — minél eredményesebben rendelkezésére állni a magyar gyógyszeriparnak azáltal is, hogy olyan hazai nyersanyagokat használtunk fel új gyógyszerek előállítására, amelynek mint hazai termékek olcsón beszerezhetők s lényegesen olcsóbb áron hozhatjuk forgalomba a dolgozó nép számára. Így állítottuk elő hazai, semmi másra nem használható készítményekből laevulininsavat, melyet calcimhos kapcsolva az eddig legjobban használható új gyógyszert, a Ca-laevulinátot sverlünk. Ennek olcsósága mellett az is előnye, hogy a többi forgalomban levő készítményekhez képest sokkal nagyobb adagban és teljesen veszélytelenül használható.

Egy nagyhatású szer a véges vérszegénység gyógyítására

— Ugyancsak hazai növényből, a spenótból sikerült nagyhatású, a véges vérszegénységet gyógyító hatóanyagot izolálnunk — folytatja Vályi Nagy Tibor. Ez azzal az előnnyel bír a használatos májkészítményekkel szemben, hogy szájon át is adható s rendkívül kis adagban is hatásos. Úgy látszik, hogy nem azonos a külföldön előállított folsavval, hanem egy újabb véges vérszegénység elleni hatóanyagról van szó.

— Legújabbban pedig hazai sütőtökből egy a belgyógyászati diagnosztikában és a bakteriológiai laboratóriumok számára igen fontos anyagot, a mannit-ot állítottuk elő teljesen tisztán, kristályos állapotban. E felismerésünk nagy előnye, hogy hazai nyersanyagból nagymennyiségben tudunk előállítani mannitot, melyért eddig súlyos összegű valutákat adtunk ki külföldre. De ezen túlmenően a magyar mezőgazdaságnak is iparnak is újabb területen adtunk programot.

Az ipari mérgezésekkel

foglalkozik kutató munkánk másik csoportja. A fejlődő magyar ipar ugyanis újabb feladatok elé állítja a mérgeztani kutatókat — mondotta Vályi Nagy Tibor. Intézetünkben főként a vegyiparban előforduló metilalkoholmérgezésekkel, továbbá a robbanóanyaggyártásakor előforduló trinitrotoluol mérgezésekkel foglalkozunk. Előbbi kezelésében új utakat nyitottunk meg, mi a robbanóanyag okozta mérgezések elhárítására egy speciális, könnyen hordható védőálcot szerkesztettünk s ennek használatával a mérgezés teljesen kiküszöbölhetővé vált.

A penicillin és streptomycin hatásosságát és ezek kapcsolatát a baktériumok anyagcserejével is foglalkozunk. Ezt azért tartjuk fontosnak, mert ezek kapcsolatában

esetleg hatásosabb készítményeket lehet előállítani leriőző megbetegedések leküzdésére.

— Intézetünkben egy munkaközösség a fogászati klinikával együtt intenzíven részt vesz fogszuvasodások, mint népbetegség elleni küzdelemben. A laboratóriumban szerzett kecsketele eredményeink gyakorlati alkalmazása is lehetővé vált, főként iskolás gyermekekben. Az elért eredményekre, melyről a kutatóközösség már be is számolt, hivatalos fórumok is felhívják. Ugyancsak a fogászati klinikával karöltve foglalkozunk a helyi érzéstelenítők problémájával s különösen az ezek által előidézett mérgezőes tünetek megelőzésével és elhárításával.

Új gyógyszertani intézet épül Debrecenben

— Ezek a munkák a hároméves tervben nyújtott nagy anyagi segítségek révén voltak elvégezhetőek. Az ötéves terv tudományos célkitűzései még nagyobb mérvű lehetőségeket nyújtanak az intézet fejlődéséhez és eredményes kutatómunkájához.

— Az ötéves tervben a legkor-

szorábban felszerelt laboratóriumokkal új Gyógyszertani Intézet épül. A folyamatban levő problémakörök mellett a Tudományos Tanács támogatásával alakult munkaközösség kutatásaiba is bekapcsolódik intézetünk. A munkaközösség célkitűzése a baktériumok megbetegítő tulajdonságainak okait felderíteni éspedig a környezetváltozások behatása alatt. További munkaprogramunk a kórnemző baktériumokra ható gyógyszerek, úgynevezett antibiotikumok rendszeres kutatása. Ezirányban laboratóriumainkban máris eredményeket tudunk felmutatni. Azonban, hogy ezek valóban a közösség részére is hozzáférhető gyógyszerek legyenek, ahhoz még igen sok kutatómunka szükséges. Az ötéves tervben nyújtott támogatás azonban mindennek lebonyolítását lehetővé teszi — fejezte be nyilatkozatát Vályi Nagy Tibor professzor.

A Gyógyszertani Intézet laboratóriumában lázas munka folyik. Ezt a munkát a dolgozók állama támogatja és eredményt a nép egészségügyét szolgálják. (K. I.)

A gombák debreceni birodalmában

A Rákóczi utcán, a zöldégyespiaci soron kis gyalogszéken egy öreg anyóka üldögél. Mellette az ura. Vékonyszárú gomba van kicsomóva előttük. Harminc filléért kínálják: a hetven éves Burzán János bácsi és élete párja, Anna néni. Beszédbe elegyedikünk.

— Nehéz mesterség a gombaszedés — mondják. — Mert a termelők, maguk szedik, amit árulnak.

— Cserén, Halápon, Bánlcon, az alacsony erdőben terem a sok jó gomba. Ami árnyékos helyen terem, az fehér és rózsaszínű. Van lila is, de az nem jó, mert mérges. Ilyen nagy a tányérja annak is, színéről könnyen felismerhető.

A Hajnal utcai kislokásokban laknak. Egyszer a Hortobágyról is hoznak gombát, aztán meg az ellenkező irányba. Martinkáig is kimennek, néha tizenöt kilométert is elgyalogolnak, míg jó gombás helyre találják. Míg aztán elegendő gombát összeszednek, bizony néha öt kilométert is bejárnak. — *Igy naponta több mint negyven kilométert megteszünk* — mondja Anna néni.

— Mert nem lehet ám találni mindenütt jó gombát, csak ahol fészke van — veszi át a szót Burzán bácsi. — *Húsz év óta járjuk mi ezt az utat. Minden második nap lent vagyunk a piacon, a közbeeső napon meg megyünk gombaszedni. Néha még Nyírmartonfalvára is elmegyünk, onnan is hozunk gombát.*

Hirtelen gondolat... Gyors számítás... Húsz év alatt húszezer kilométert is bejártak! A két öreg eljutott volna a gombák útján akár Kináig...

No, de térjünk csak vissza a debreceni piacra.

— *A háziasszonyok nagyon vásárolják a gombát. Mind elkél, amit a piacra hozunk. Naponta száz-an, százötvenen, sőt néha kétszáz-an is hoznak gombát a piacra.*

Nagy figyelmet kíván a

gomba szedése. Hányszor lehallott már Anna néni és János bácsi a sok jó gomba szedése közben. — Még a mérges gombáért is, csak ottán látom, hogy hiszen ez is, az is mérges — mondja Anna néni.

— Bot nélkül nem megyek soha gombaszedni — folytatja tovább János bácsi —, mert az erdőben sok a kígyó. Előttöm siklott el a napokban is egy kígyó, míg árabb össze volt tekerőzve egy másik, úgy aludt. Vigyázni kell a szedésnél arra a gombára, amelyen a kígyó keresztülfutott, könnyen mérgező lehet.

Nagy gondot fordít a hatóság is a gomba ellenőrzésére, a dolgozók egészségének megóvása érdekében. Minden reggel nyolc órakor, mielőtt a piacra vinnék a gombát, el kell menniük a gombaszédőknek a Vegyikísérleti Állomásra, a Sas utcára, ahol tüzérsen megvizsgálják, hogy nem mérges-e a gomba. Bizonyítványt is adnak. Burzán bácsi előveszi s mutatja. Rajta ez áll: *Burzán János 2 kosár szegfűgombája ehető.* Debrecen, 1949. július 2. Dr. Berényi s. k. városi tisztviselő.

Von egy vevő. Csinos, fiatal asszonyka. Drágálja a gombát. Olcsóbbot kéri.

— *Ha volna, aki átvenné tőlünk egy tételben, szívesen odaadnám olcsóbban is* — mondja nekünk Burzán bácsi. — Akkor nem kellene a piacra árulni egész délelőtt, hanem *kimehetnénk minden nap gombaszedni.*

(Ajánljuk a *Népbolt* figyelmébe a gombatermelők kívánosságát. Vegyék át nagy tételben, szedjék össze a gombát. Egy nagy standdal megoldhatnák.)

— Csináljanak *„gombatermelők és gombaszédők szövetségét”*, álljanak össze tizen, húszan. Mennyivel jobb lenne így... — szól közbe egy bácsi, aki ott hallgatja beszélgetésünket.

Felesllan a szeme a szövetségi gondolatra. — *Hát igaz van, hiszen*

meg tudnánk csinálni. Szólok is a többieknek. Ők is hádd gondolkozzanak ezen.

Anna néni vállalkozik, hogy végigkalauzol a piacon, a *»gombák birodalmában»*.

Olyan nagy gomba, mint a kalapom.

— *Ez a tinoru — s mutatja.*

— *Ez a gombafajta jelenik meg legkorábban az erdőben.*

— *mondja Anna néni. — Kenyergomba, fehér az egész.*

Tejgomba. Olyan fehér mint a tej. *Nyárfagomba.* Fák tövében terem. *Galambgomba.*

Zöld a teteje, jó édes az ize. Van ugyan kékbe is, rózsaszínbe, is. A kék széjjel van nyilva, ez már „öregebb”, a rózsaszín bimbósabb, fiatalabb.

A *harmatgomba* a csipkebokor tövében és árnyékos helyen található. Minél kövőbb a föld, annál finomabb, s dúsabb a kalapja, mint a többi fajtáknak. Olyan kemény, mint a hús, jó ropogós. A *szegfűgomba* csak legelőn található. Ahol jár a jószág, ottan van a legtöbb gomba. A *veresgomba* belseje fekete. *Szarvasgomba.* Törzsén olyan szarvak nőnek, mint a szarvas aggancsai.

A *sampion* (champion) gomba található az erdőben is, de ezt a fajta gombát leginkább mesterségesen szokták termesztetni. Melegágyban, üvegházban vagy pincében. Lehantják a gomba héját s azt erdei füves, lomb-levéles tehéntrágyában nevelik. A kirakatban már februárban is látható.

— *Miről ismerhető meg a mérges gomba? —* kérdem már szinte szédülve a sok gombafajtától.

— *Fekete a szára, sima a belseje, a háta is fekete, a jó gombának pedig fehér a szárgombának pedig fehér a szára.*

Nagy figyelemmel írom a jegyzetfüzetembe a hallottakat. Vigyázva kell írjam a riportot is, nehogy valami *bolondgomba kerüljön bele...*

Kell, hogy sikerüljön a riport, mert megígértük Burzán bácsinak, hogy vasárnap *kiszervek* névén az újságban szerény ajándékkeppen. Hiszen holnap lesz a hetvenedik születésnapja...

— *Szabó Béla*

A tanúkból lettek a vadlőttak

A debreceni törvénytörvényesek uszora-egyes bírása szombaton tárgyalta Ujvári László debreceni gazdálkodó közéleti bünyűjét, aki a vád szerint nem tett eleget a beszolgáltatási kötelezettségnek. A tárgyaláson kiderült, hogy Ujvári és két társa kiskőrú tulajdonosok földjét kezelte, 15 mázst kellett volna terményből beszolgáltatni. Ebből egyedül Ujvári szolgáltatott be két mázst, ellenben a tanúnak kihallgatott Csige János és Bokor József nem tett eleget a beszolgáltatásnak. Dr. Jeney György ügyész újabb adatok alapján Ujvári ellen elvitte a vádat, ellenben vádat emelt Csige és Bokor ellen, akiknek ügyében a tárgyalást most elnapolták és később tartanak új tárgyalást.

Elsikkasztotta a Jugoszláviában dolgozó munkás hazaküldött pénzét és értékeit

A debreceni törvénytörvényesek dr. Gavaller Tibor büntetőegyesbíró szombaton tárgyalta Domján Róza nagyszalontai születésű leány bünyűjét. Domján megismerkedett Takács János közművel, aki ismeretségük után rövid időre kiment Jugoszláviába dolgozni. Két ízben küldött haza 700-700 forintot, megtakarított pénzt megőrzés végett, amíg haza jön. Domján Róza az 1-400 forintot elsikkasztotta, felhasználta, azonkívül eladagatta Takács ingóságait, értékeit, baromfiát, sertését. Sikasztás miatt indult meg ellene a büntetőeljárás. A bíróság 2 hónapi fogházra ítélte.

DEBRECZEN 6. OLDAL 1949 VII. 3.

Népszava kultur és sportnap

A debreceni Magánalkalmazottak, Közalalkalmazottak Szakszervezete, az Élelmiszeri Szakszervezet teljes lendülettel bekapcsolódik a Népszava kampányba. — A Népszava agitáció kaposán július 9-én este 8 órai kezdettel az Arany Bika disztermében sport és kultúrrestet rendez. A sport és kultúrresten szerepelnek:

Pataki Ferenc tornász, olimpiai bajnok, Kemény Ferenc olimpikon, Sidó Ferenc és Kóczián József a világbajnok magyar asztalitenisz csapat bajnokai, Mogyorósi-Klenos János olimpikon, Tóth Lajos olimpikon. Az MTE bajnok szertornász csapata, az MTE országos gúlacsapata, a Magánalkalmazottak Szakszervezete központi és debreceni kultúrgárdája, Herczegh János bíró, a Széniári dolgozók énekkara és táncosportja.

A műsorrestet követően, július 10-én délelőtt a MEFTESZ pályán és környékén gyermekolimpiaszet rendeznek.

Egy német SS tiszt kegyetlenkedéseiről vallottak a tanúk

A német megszállás szegényteljes idejében a debreceni gettóban, majd a hajdúszentgyörgyi internálótáborban teljesített szolgálatot Hanyó Halmar német SS tiszt, aki Obersturmführer rangot viselt, hamar válogatott kegyetlenséggel bánt az időzöttekkel, a tábor lakóival, ütötte, verte őket, ékszerértékértük után kullalt és kánizsokkal igyekezett az elrejtett értékeket megszerezni. Hanyó Halmar a felszabadulás után Bécsben az osztrák hatóságok elfogták, ma is őrizetben van. A háborús bűnös nem szolgáltatott ki a magyar igazságügyi hatóságok kérésére, hanem Bécsben folytatja le ellene az eljárást az osztrák népbíróság, amely a vád tárgyává tette a debreceni viselt dolgait is. A bécsi népbíróság megkereste a debreceni igazságügyi szerveket a debreceni igazságügyi szerveket, hogy halgassa ki Hanyó Halmar ellen emelt vádak ügyében a debreceni tanúkat és a vallomásokot küldje meg. Dr. Cseke Béla tanácselnök szombaton fogantatította a kihallgatásokat, több tanút hallgatott ki, akik terhelő vallomást tettek. A debreceni tanúk vallomását lefordították német nyelvre és utána elküldik Bécsbe az osztrák népbíróságnak.

18.000 forintos betörés egy fűtcai textilüzletben

Szombatra virradó éjszaka ismeretlen betörő a padlást kibontva a menyüzeten keresztül behatolt Neuwirth Gyula Vörög Hadsereg útja 44 szám alatti textilüzletbe. A teljes 1000 forint készpénzt és 17.000 forint értékű árut elloptak. A rendőrnég nyomában van a betörőnek.

Két embert agyonsújtott a villám

Pénteken délután hatalmas vihar vonult keresztül Komádi község felett, az ég sűrűn zengett, mennydörgés, villámcsapás követte egymást. Két idős ember, *Rusnyák* Balint 65 és *Geder* Jánosné 72 éves komádi lakos az ott élő egy *útszélti fa alá* húzódtak. *Villámcsapás érte a fát, a fa alatt tartózkodó két idős embert agyonsújtotta, a felismerhetlenségig összeégette őket.*

A kettős halálos villámcsapásról jelentést tettek a debreceni államügyészségnek, amely a temetési engedélyt megadta.

Eladó vagy elcserélendő
jó állapotban lévő SZEMÉLY
AUTOÉRT 1 db. 600-as, SZUPER
SPORT oldalkocsis ZUNDA PP
motorerékpár. Megtérítendő
vártnap 9-12-ig, hétköznap egész nap.
HATVAN. UTCA 53. SZABÓ NÁL.

Ma este lesz a Dunavölgyi-est

Az úttörők nyaralásait akcióján még sikeresebb lebonyolítása érdekében a debreceni élmunkások, kiváló munkások és újtők ma este 8 órai kezdettel az Arany Bika nagyertermében reggelig tartó táncos előadásokkal a Dunavölgyi-estet rendeznek, melynek tisztá bevételeit az akció javára fordítják.

Az estét a Köztársasági Induló vezeti be, melyet a MÁV műhely zenekara tolmácsol, majd ezután kerül sor Kulcsár Ferenc, a Magyar Dolgozó Pártja debreceni titkárnak ünnepi beszédére. A Szalma kantáta és Ménes Éva szavaltata után a dohánygyári gépi fermentáló táncosportja népi táncot mutat be, majd Sélina Margit Kodály-dalokat énekel.

A Postás dolgozók népi táncosportja népi táncszáma lesz az est egyik kiemelkedő eseménye, utána Katona József: Bánk bánjából Tibore monológját Széprényi Lajos mondja el. A műsor további részében a Pedagógiai Főiskola táncosportja, Timár László, a Textil-

gyár táncosportja, a dohánygyári ének- és zenegyűjtés, a pendolin-zenekar, a Helyi Vasút kultúrgárdája és az úttörők táncosportja szerepel.

A Dunavölgyi-est iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg. A jegyek nagy része már elővételben elkel. A műsor után egyelőre reggelig tartó tánc lesz, melyhez a zenét az egyesített dohánygyári zenekar szolgáltatja.

Olecsó büffé áll majd a vendégek rendelkezésére, míg az élmunkásbálon oly nagy sikert aratott tombolát az alkalommal ismétlik meg s értékes nyereménytárgyakat sorsolnak ki a szerencsésnek.

A műsort dr. Pálfi József konferálja, míg a rendezés nagy munkáját Greber Ferenc élmunkás vezetésével a debreceni élmunkások, kiváló munkások és újtők látják el.

Felhívjuk a magyközönség figyelmét arra, hogy a műsor pont 8 órakor kezdődik.

A városi kertészet gyümölcsöt dob piacra

Szombaton először állították fel a debreceni piacon a városi kertészet közönségi vállalat árusító helyét. Már az első napon nagy sikere volt a kertészet olcsó gyümölcsének. — Pompás, minőségi gyümölcsöt nagyban árban adtak a vásárló háziasszonyoknak, akik örömmel tapasztalták, hogy a városi kertészet megjelenése letörte a gyümölcs piac néhány árusának spekulációs árát. Az izléses árusító helyen valóságos sorbanállás fejlődött ki, úgy kapkodták a kertészetből kikerült meggyet, körteket. Utánpótlás van bőven a városi kertészet ezernyi meggyfáján és sokszáz körtefáján. — Legnagyobb hűz vagon meggyet szándékozik piacra dobni a városi kertészet gyümölcsöse.

Kezdődik a kispajtások nyaralattása

Hosszú fázadozás és munkálkodás után újjá épült a Napközi Otthon, melyet úttörő pajtások rohammunkával frissítettek újjá, csinosítottak és díszítették otthonossá. Most már átadhatjuk a kispajtások nyaralattására, bebizonyítva, hogy a demokrácia hogyan gondoskodik a rászoruló proletárgyermekekről! Ma délután 4 órakor tartandó „Otthonavtató ünnepély”. A kultúrőr és finom zongora teszik felelhetetlenné a már negyedévtől ott nyaraló kis pajtások számára.

Az alapfokú sakkcsapatbajnokság okleveleink ünneplés kiosztása

Az alapfokú sakkcsapatbajnokság befejeződött. A versenyen 153 debreceni és 74 vidéki csapat vett részt kb. 1.100 játékosal 18 debreceni és vidéki csoportban 99 sakszervezeti és 128 egyéb tömegszervezeti csapat játszott az alapfokú bajnokságban és országos viszonylatban Hajdú megye és Debrecen a tömegek megmozgatása szempontjából az első helyen végzett.

A csoportgyőztesek pénteken este a városi háza tanácstermében ünneplés keretében között Török Károly megyei sportfelügyelő osztotta ki az okleveleket. Hangzóztatta a tömegsportok jelentőségét és rámutatott arra a fontos szerepre, amelyet a sakk a sportok között betölt. Hivatkozott a Szovjetunió példájára, ahol igen nagy súlyt helyeznek a tömegsportra és nem utolsó sorban a sakkra. Csak így volt lehetséges, hogy a szovjet dolgozók egész serege világhírű versenyző lett, sőt a jelenlegi világbajnok Botvinnik is a szovjet dolgozók egyik képviselője. Sok ipari munkás, mérnök, tanár sakkrajgmester. Hangzóztatta, hogy a Szovjetunió után világvizonylatban a magyar sakkozók következnek! Hogy ezt az előkelő második helyet tartani tudjuk igen fontos az utánpótlás megszerzése a tömeg versenyek után.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Felkai Imre a sakkcsapatok vezetői kerületének elnöke megemlékezett a fontosabb kerületi versenyekről.

MOZIK mai műsora:
APOLLÓ
MA d. e. 11, d. u. 3, 5, 7, 9 órakor!
Hét óra: 5, 7, 9 órakor!
Lengyel filmgyártás remekei
Éten-szomjan harcol 6 hónapig az
Égő város
VIGSZÍNHÁZ
Július 21-ig nyári szünetet tart.
METEOR
MA 2, 4, 6, 8 órakor. UTÓJÁRA!
Izgalmas történelmi dráma:
Harmadik csapás
HÉTFŐTŐL: Lengyel drámafilm:
Az égő város
Előadói: 4, 6, 8 órakor

leti versenyekről is, majd kiosztotta a díjakat. Bejelentette, hogy a vidéki sakkbajnokságon a debreceniek négy kiváló sakkozó képviselő: Vitárius Béla, Halász Lajos, Kovács Tibor és Lengyel Levente.

DEFOZS HIREK

1. A fennálló rendelkezések értelmében a DEFOZS felhívja mindazon gazdákat, akiknek tehermentesítési táblázatát a tavalyihoz viszonyítva nem csökkent, hogy ugyanolyan számú aratóra a szerződést folyó hó 5-én déli 12 óráig kössék meg. Akik a felhívásnak nem tesznek eleget, a fennálló rendelkezés értelmében meg lesznek büntetve és a tavalyi évben alkalmazott munkások számához viszonyítva, arató munkásokat fogunk kiközvetíteni.

2. Ismételt felhívjuk azon szaktársak figyelmét, akik cséplőgéphez akarnak menni, de eddig csoportjuk nincs, hogy jelentkezzenek a DEFOZS irodájában (Bathányi-utca, I. I. em.) kedden, azaz 5-én 10 óráig. Később jelentkezéskor szaktársaknak cséplést biztosítani nem tudunk.

3. Azok a munkáltatók, akiknek éves, hónapos, vagy éves benkesztos alkalmazottjuk van és ezidig a Munkaidő feljegyzési füzetet ki nem vették, legkésőbb e hó 15-ig váltsák ki. Azok ellen a munkáltatók ellen, akik ezt ki nem vették, kénytelenek leszünk a jelenléte megtagadni.

4. Felhívjuk minden szaktárs figyelmét, hogy aki cséplőgéphez megy dolgozni, hogy az OTI könyvét saját érdekében vassa ki és azt a bizalmas (első embernek) a munka megkezdése előtt adja át. Ugyancsak vonatkozik ez az arató munkát vállaló szaktársakra is.

Felhívás a tehéntartókhöz

Felhívom a város tehéntartó közönségét, hogy bejelentett tehénét avagy tehénállományában elaltott bármilyen változást 3 napon belül a hatóságunk (Csop. u. 2. I. em. 19.) jelentse be. Ugyanígy a tehéntartók állományáról vezetett nyilvántartás 1949. július 1-től 3-ig kitűzéstessre kerül annak helybenhelyét az érdekeltek szóval, vagy írásban kérhetik. Figyelem! Az érdekeltek, hogy a fenti határidő után a hatóság és a népi szervek a tehénállományt a helyszínen ellenőrizni fogják ahány bejelentetlen tehén találnak, az ellen a közzétartást veszélyeztető cselekmény miatt az államügyszéknél jelentést fogok tenni.

Tájékoztatom közönségem, hogy akiknek 4, vagy ennél több 16 éven aluli gyermeke van és a tehene a tejből, szolgáltatás alul, évi április hó végéig mentes volt, a mentesítést újra kell kérni. Igazságot a dűlőbiztosított hozott igazolást, tehénbetegség esetén pedig hatósági állatorvosi bizonyítvány alapján a méréselést, illetve mentesítést újra kell kérnie. A törzskönyvezett magyar fajta tehén, tulajdonosok kello igazolás mellett a tejbiztosítás alul a mentesítést megkapják. A kérvény illetéktelen, a beadott kérvény csak a benyújtás időpontjától kezdve lesznek érvényesek. Figyelem! Az érdekeltek a tejbiztosítás pontosságát minden hónapban tegyék eleget. Elmulasztott tejbiztosítástól hirtelenként a termelési ár 1-4-szeres kártérítést kell fizetni és a közzétartást veszélyeztető cselekmény miatt ellene a jelentést az államügyszéknél megteszem. Egy hónapban beszedett tejből több mint mennyiség következő hónapra nem számítható át.

Figyelem! Azokat az aratókat a tehéntartókat, akiknek lakóhelyüknek megfelelően 10 km-en belül tejszállító állomás található, az aratókat, hogy az Országos Közzétartási Hivataltól kérhetik tejbiztosításukat. A tejbiztosítás elmulasztásánál nem lehet mentő körülmény az, ha a tehéntartó a várostól messze lakik. Ugyanakkor felhívom az összes tejszállító állomást, hogy a tehéntartókat a tejbiztosításról tejet csak úgy fogadják el, ha a tehéntartó bemutatja a hatóság által részletes megküldött részszámlát, amelyen szerepel számon kell azután a tejbiztosítást a tejszállítóknak kimutatni. — I. fokú közis hatóság.

Felhívás

Miután tudomásunkra jutott, hogy az utóbbi időben illetékteleneknek arra való hivatkozással, hogy a lakóhelyükön lakóidővel, egyes lakásokba behatolnak, kivizsgálásokat eszközölnek és különböző feljelentésekkel zaklatják a lakókat, felhívjuk a város közönségét, hogy minden esetben igazolassák az illetéket és aki nem tudja felmutatni a lakóhelyi hivatal által kiállított pecséttel és számmal ellátott igazolást, azt ne engedjék be, hanem adják át a legközelebbi őrszemnek.

Kacagó-est a Csokonai színházban

Július 4-én, hétfőn este 8 órakor a Csokonai Színházban vendégszerepel Boross Géza, Herczegh Jenő, Komlós Vilmos, Keller Ida és Pálos György zongoristák. Szenczácós műsor! 3 óráig kacagás! Rendes színházi hely-árak! Jegyek a színházi pénztárnál vasárnap 10 órától válthatók!

A Csokonai Színházban közelgő záróvizsga egész sereg olyan tehetséget mutatott be, amelyek szereplésére érdemes visszatérniük. A színház gyermekei adásairól már a multban jól ismert kitűnő gyermekprimadonna, Szombathelyi Groskó Éva mellett, aki bámulatos fejlődésről tett bizonyosságot, Zemlényi Anna, Schneider Judit, Námizslov Marika pompás ritmusérzékkel, Udvarhelyi Pölyi, Hartl Baba, Horváth Ildikó, Jékel Eldi, Schaff Ibi, Sebestyén Ildikó, Benyás Erlika, Jakab Éva kétségtelen képességei mellett egész sereg bontakozó tehetséget láthatunk. Örvendetes lenne a balett-tanulás szélesebb alapra fektetve, a dolgozóknak gyermeküket minél nagyobb számban tanítani táncra és a táncot is tömegsporttá és minőségi vonalon tömegművészetté tenni. A legutóbbi balettvizsga szép eredménye arra mutat, hogy nagyon sok tehetséges gyermeket lehetne igazságművészeti fejlesztési rendszeres foglalkoztatással.

Megnyitotta a Képzőművészeti Szabadiskola kiállítását

Nagy érdeklődéssel mellett nyitotta meg Szőlősi Gyula szabadművelődési felügyelő a Szabadiskola gazdag kép- és szoboranyagából rendezett tárlatot. A hatalmas gyűjteményből különösen kiemelkednek a szocialista realizmus tükröző alkotásai. A nagyszerű kiállítás méltóságára meg visszavárunk. Megtekinthető ma és holnap 11-11 és 5-8 óráig, a Kollégium II. emeletén. Belépődíj nincs.

Bognár József miniszter nyitotta meg az első miskolci állami áruházat

Miskolc: Bognár József belkereskedelmi miniszter ünnepélyesen nyitotta meg az első miskolci állami áruházat. Bognár miniszter beszédében rámutatott arra, hogy ma már nagykereskedelmi munkának több mint 80 százaléka állami kézben van. Képzeltük vidéki gócpontjainkban is az állami áruházak hálózatát. Ezekben az áruházakban megvásárolhatják a dolgozók mindent, amit a fogyasztási cikkek, amelyekre szükségük van.

Kulakszabotázs megelőzésére és megakadályozására Hódmezővásárhelyen a DEFOZS munkáscsoportja különleges aratóbrigádokat szervezett. Ezeket percek alatt mozgósítani lehet, ha a kulákok nem kezdenék meg idejében az aratót.

PIAC

Szombaton úgy a gyümölcs, mint a zöldség- és baromfi-piacon nagy felhozatal volt. A gyümölcs piacra különösen sok meggyet hoztak. Lement az ára is jól. Már 40 fillértől kezdve lehetett meggyet kapni 1 forint 20 fillérig. Cseresznye ára 1.20-2.40, püszmete 1-1.20, ribizke 1.60-2, citromkörte 1 forint, málna 60 fillér kilónként. Minél újdonság, megjelent a piacon az őszibarack, 5-6 forintos áron mérték kilóját.

A zöldségpiacon a zöldbab ára csökkent, 80 fillértől lehetett kapni kilóját, újbungonya 70 fillér, zöldborsó 1.60-2, káposzta 1 forint, tök 50-60 fillér kilónként, retek csomója 40-60 fillér, új zöldség csomója 40 fillér, karfiol darabja 2 forint.

Csirke, rántott való párja 10-11, paprikásnak való 12-15, tyúk, 22-26 forint páronként. Tojás darabja 66 fillér.

Megjelent a házfelügyelőről szóló rendelet

A hivatalos lap szombati számában kormányrendelet jelent meg amely a házfelügyelői szolgálati jogviszonyával kapcsolatban, egyéni rendelkezéseket módosít.

A rendelet kimondja, hogy segédházfelügyelőt július elsejétől kezdve nem szabad alkalmazni. A jelenleg alkalmazásban álló segédházfelügyelői szolgálati jogviszonya megszűnik.

Ha a házban második házfelügyelő alkalmaznak, arra az állásra a volt segédházfelügyelőt kell alkalmazni, ha a házfelügyelői tennivalók ellátására alkalmas.

A házfelügyelő munkafeltételeit a munkabér összegét is kollektív szerződés állapítja meg. A kollektív szerződés szerint a házfelügyelőt megillető munkabér összegét a háztulajdonosnak minden hó elején a házfelügyelő részére ki kell fizetni. A bérlet által fizetendő házfelügyelői díj és a szemétpénz címén fizetendő összeg a háztulajdonost illeti meg.

Budapestben azokban a házakban, amelyekben 5, vagy ennél több bérlő van, a jövőben létrejövő házfelügyelői szolgálati szerződéseket írásba kell foglalni.

Az írásba foglalt szerződéseket 8 nap alatt meg kell küldeni a Ma-

gyar Házfelügyelői Segédházfelügyelő és Háztartási Alkalmazottak Szabad Szakszervezetének. Ha a házfelügyelőnek szolgálati jogviszonya megszűnik, szolgálati lakását a szerződés hatálya megszűnését követő napon ki kell üríteni, ha részére a Lakásügyi Hatóság alkalmazása helyén megfelelő más lakást biztosít.

Házfelügyelőállásra csak olyan személyt lehet alkalmazni, akinek a volt házfelügyelő alkalmazása helyén olyan lakása van, amelyet a Lakásügyi Hatóság a volt házfelügyelő részére kiutalt. A volt házfelügyelőt a szolgálati lakásból végrehajtás után csak az évnek március 1. napjától november 30. napjáig terjedő része alatt lehet kilakoltatni.

A törvényes felmondási idő 6 hét, kétévi, vagy kétévet meghaladó szolgálat esetében 3 hónap.

A felmondás csak a hónap végére szólhat. A házfelügyelői szolgálati jogviszonyát a háztulajdonos felmondással 1950 január hó 1. napja előtti időre nem szüntetheti meg.

Házfelügyelő alkalmazása akkor kötelező, ha a házban a házfelügyelői lakás számbavétel nélkül 5 vagy ennél több bérlő van.

Ez évben „nyüvéssel” arassuk borsót

Szerződéses borsótermelők figyelmébe!

Az idén a hirtelen lezúdult eseménység miatt azok a borsók is elfeküdtek a földön, melyek különösen erős mercv növések, fajtajellegükkel fogva. Komoly kárt okoz magának és a köznek az, aki az ilyen „elfeküdt” borsót kaszával aratja, mert a hüvelyeket megsértve, 10-15 százalékos szemvesztésig is előállhat.

Helyes tehát, ha ezéven nyüvéssel (gyökérestől feltépve) aratjuk a borsót, azt néhány napig utóérés miatt vékonyan rendjén hagyjuk, lazán rakva, hogy levegő érje minden részét. Ha öszenyomódott volna, vagy eső érné a rendet, óvatosan át kell villámozni forgatni.

Az aratás leje akkor van, amikor az alsóbb állású hüvelyekben már csörgő száraz a mag, a felsőbb hüvelyekben pedig visszafelé, tehát foggal még átharapható. Megyénkben máris több helyről láptunk jelentést, hogy a termelők nem várják meg ezt az érési állapotot, aminek befűledés, jobb esetben csiraképeség elvesztése lehet a következménye.

Célszerű a hatóságok már kijelölték az átalakított gépeket, de a kis területen termelők leghelyesebben vasvillával, vagy cséplőbocokkal, lóval való nyomtatással cséplésnek, így a legkisebb a veszteség.

A késéptől borsót küld otthon meg terítés ki, néhány napig forgassa, mert csak csörgő száraz borsó vesznek át a Püldmivesszövetkezetek terményfelvásárlói. Átadás előtt meg trórral, rostával s. b. tisztítsuk ki az esetleges

töröttket, földet, hüvelydarabokat és egyéb szemetet.

A rendszeren megszáradt termést mielőbb vigyük a szövetkezetbe, hogy ott a sziszitellenést azonnal elvégezhesék, de azért is, mert rögtön nagyobb vételár előlegre adnak ott utalványt, amit a postán azonnal fel lehet venni.

A végleges elszámolást a rakomány érkezett áruknak csirázata után éjtik meg. Hogy mindenki borsóját külön megvizsgálhassák, szükséges, hogy a szövetkezetnél kapott külső és belső számkimékre nevést és címét mindenki olvashatóan írja rá.

Itt említjük meg, hogy azok a szövetkezetek, melyek sajátmaguk sziszitellenésnek, később még levélben közlendő időben küldjék el gázmasterüket a Minőségi Vétőmagtermeitől Nemzeti Vállalat Telepére (volt Sárrettudvari Áruaktárak) Debrecen, Déli sor 19-a, megállomás mellett. Gyakorlati útmutatást kapnak és átvehetik aszükséges szénkőneget. Jól záró bádókamrát hozzanak magukkal és a sziszitellenítő helyiség pontos méreteit (szélesség, hosszúság, magasság), valamint egy cégserűen aláírt meghatalmazást a szerkéneg átvevételére.

A vallás és közoktatásügyi minisztérium felhívja mindazokat, akik oroszul beszélni vagy írni tudnak, hogy írásban (címké megadásával) vagy személyesen jelentkezzenek a minisztérium tájékoztató irodájában (Budapest V. kerület, Hold utca 16.).

H I R E K

Száz évvel ezelőtt

1849 július 3-án
az ellenséges túlerő bevonul Debrecenbe. Besztercén Bem altábornagy elrendeli a státárúmat a hazaáruló szász lakosok túrelmentlenségére és árulására. Ugyanakkor Bem felfüggeszti a polgári hivatalok működését.

1849 július 4-én
a harcok kiújulnak Devecser nyúgaton, hanem Temesvárnál is. Komárom várát különben az osztrákok teljesen körülfették, július elején már csak lőhús: eszik a komáromi honvédség, egy hét múlva abból is csak hetenként kétszer osztanak.

Várható időjárás. Mérsékelt északi, északkeleti szél, változó felhőzet, egyes helyeken záporos, esetleg zivatar. A hőmérséklet lassan emelkedik.

Ügyeletes gyógyszerárak:
Kossuth, Vörösmarty-utca, 26. „Szentháromság”, Szabó Kálmán-utca 14.

RÁDIÓMUSOR, Vasárnap, Kossuth-rádió, 7:00 Reggeli zene, 7:30: Szabad egyházak vasárnapi előadása a stúdióból 8:20: Szív kúri szívek szívesen. 9: Pránci zenekari művek, 10: Evangélikus istentisztelet közvetítése, 10:45: Külső negyedóra 11: Hangjelentés, 11:15: Kamarazene, 12:15: Csajkovszkij: Misa. Pódogja a Kr. vezetéses körös. Vesszel; Laurin Lajos, 13: A Film tánczenei játéka, 13:50: Hangos Utazás, 14:15: Unnepe hangulata, 15: Tógyessy Júlia és Soli Károly eneke magyar néptánok, 16: Fischer Anni zongorázik, 16:50: Langy László emlékműsor, 17:10: A Rádió tánczenei játéka, 18:15: Borlós művelés, 18:30: Kálvária, 19:30: Vasárnap esti színdarab, 20:40: Vidám Radiózenék: Egy menegőcske két ura, 22:15: Hangok a vasárnapon, 22:30: Totóhírek, 23: Kertész Lajos zongorázik, 0:30: Hírek eszperantó nyelven. — **Petőfi-rádió,** 8: Margittay Sándor orgona, 8:40: Magyar énekek, 9: Feltámadt Zene, 10:15: Szív kúri szívek szívesen, 11:15: Kepek szobrok rajzok, 11:30: Ünnepek órák, 11:40: Vasárnap esti hangulata, 12: Tanczene, 13: A Nephadsereg híradója, 13:20: A Világirradió Kinosház, 14:45: Tóth Pál színdarabjai, 15: Nagy elbeszélők, 15:20: Walter Rossi énekek, 16:45: Vasárnap esti kronika, 16: Háló vasárnap délután, 16:55: Magyar Parnasz, 17:40: Komoly zene, — **vidám zene** 18:30: Színdarabok, 19:00: A lengyel rádió színdarabjai, 20:15: Tanczene, 21:30: Mit hallunk holnap? 21:40: Magyar noták, 22: Színes szótár.

Református istentisztelet vasárnap, Nagytemplom 8 óra dr. Percsényi K., 10 óra Szentes L., Kistemplom 9 óra Uray S., 5 óra Evangélicizáció, Kistemplom 11 óra Battya J., Kossuth utca 10 óra Birinyi J., 4 óra Baja Mihály, Károlyi G. ter 9 óra Fekete S., 6 óra Evangélicizáció, Isptály 10 óra Zsifrus J., Arpádtér 9 óra dr. Hegyaljai Kiss G., 3 óra Kúrthy K., Homokkert 10 óra Szilágyi Gy., 6 óra Kovács J., Szabadfűtőtelep Sipsó K., 6 óra Evangélicizáció, Csapóker 10 óra Kálmán J., 6 óra dr. Dancsányi S., Kerekes telep 10 óra Madarász J., 3 óra Zergő Gábor, Egyetemi templom 11 óra dr. Farkas J., Kórház és Klinikák Koncz és Pógyor, Széchenyi kert 9 óra dr. Kálmár L., Fogház 10 óra Magyar B., Augustus szán, negyed 10 óra Pógyor L., Nyulasi isk. tél 10 óra Gacsályi G., Tékláskert 10 óra Asztalos Z., Szoboszlai út 4 óra Zsifrus J., Rákosi-telep 9 óra dr. Erdei M., Szegényház 11 óra dr. Kálmár L., Wajalka-telep 3 óra Szilágyi Gy., Menhely 11 óra Berényi J., Határút 10 óra dr. Tolvaly Z., — **Tanyai istentisztelet:** Cucca fél 9 óra Kökényesi A., Hégyes 10 óra Kökényesi A., Nagyhegyes 3 óra Kökényesi A., H. pályafűti iskolában 3 óra Madarász J., Lukaháza 9 óra, Hármashégy 11 óra Molnár Gy., Nagymacs 9 óra, Ondód I. Kádár dülő 11 óra dr. Rápolyi A., Pallag 9 óra, Betonanya 11 óra Domokostanya 2 óra Szabó E., Szepes I. 9 óra, Polgári tanya 11 óra, Szováti út 2 óra, Erdei K., Mézeshégy 2 óra Tóth F., Nyilas tanya 9 óra, Ebes 11 óra Nagy J., Bánk 10 óra, Dószegi út 2 óra Nagy S., Perec dülő 2 óra Nagy L., — **Iffjúsági istentisztelet:** Nagyttemplom 9 óra Szentes L., — **Istentiszteleti rend az evangélikus templomban (Miklós utca 3 szám.)** Vasárnap 10 óra istentisztelet a templomban, utána 11 óra úrvacsoraosztás, délután 3 óra órák a va-gongyári állami iskolában istentisztelet, 6 óra órák a közösségi összejövetel a templomban. Dél-élelt 10 óra órák Haidunánson eszperány istentisztelet lesz.

Baptista gyülekezet (Szappanos utca 23 sz. Vasárnap délelőtt 9 óra imaáhitat, 10 óra istentisztelet, 11 óra gyermekistentisztelet, bibliára, délután 5 óra istentisztelet, utána az ifjúság vallásos estélye. — Szerda délután 7 óra bibliára, péntek délután 7 óra imaáhitat.

Típus július 4—10-ig, Hétfő: Húsvagdalképes, kelkaposzta főzelék, borsos tokány. — **Kedd:** Kalarábelevés rizzsel, vadás felsálburgonyával. — **Szerda:** Paradicsomos káposzta 1 pár virslivel. Csütörtök: Húsleves tésztafával, főtt hús gyümölcsmártással. — **Péntek:** Zöldborókelevés, lekváros meilit. — **Szombat:** Lebbenceleves, borjúpaprikás burgonyával, salátával. — **Vasárnap:** Tejfeles zöldbab leves, ideit töltött káposzta, sült tészta.

Gyerekek megzavarták a beörögt. Kerékpártörő Imre, Vöröshadsereg-útja 24. szám alatti lakásába alkucsal behatolt ismeretlen betörő és egyik szekrényt felnyitva, annak tartalmát kezdte becsomagolni. Közben az udvaron játszó gyerekek megzavarták a tettest, aki elmenekült, zsákmányát is othagyta. A rendőrség megindította kézrekerítésére a nyomozást.

A DSEME sakkkozói vasárnap délelőtt 9 órára jelennek meg a klubhelyiségben.

Klópta az aivó feje alól a pénz. A debreceni rendőrség őrizetbe vette Sztójka Rezső kisújszállási lakost, aki Nyerges Béla MÁV őrszolgálatos fejtáncosai, amikor az aludt, 50 forintot ellopt.

Arolba fordult a kabai földműves Szövetkezet kétlovas szekere Ebes közleiben. A lovak megbokrosodtak és arokba vittek a járművet. A rajta ülő Rosenfeld Béla fuvaros és Vigh Mihály kabai lakosokat súlyos sérüléssel a sebészeti klinikára szállították.

Sósavot ivott öngyilkossági szándékból Ferenczy Eszter Kunhalom-utca 53. sz. alatti lakos. — Eszméletlen állapotban szállították a klinikára. Tettének oka ismeretlen.

Hirtelen meghalt a szanó-földön Budai Gábor 69 éves konyári földműves. A sárguló búzákészlet nézgette és éppen a közele aratási előkészületekről beszél, amikor szívéhez lapot és összenvedett. Szívinfarkus okozta halálát.

Hirdelmény. Debrecen város elsőfokú közigazgatási hatósága nyomatékosan figyelmezteti az állattartó gazdákat, hogy állataikat közterületen ne legeltessék, mivel a csemeterfák és a parkok pusztítása hatóságilag büntetendő cselekmény a kárt okozó állatok gazdái súlyos pénz- és szabadságvesztés büntetéssel lesznek sújtva. A határon megtartását az utca- és házszámok a legszigorúbban ellenőrzik. Elsőfokú közigazgatási hatóság.

Megállapította a hatóság, hogy a cukoriparvezetés művelési munkálatait a szerződött termelők nem végzik el kellő időben, s így veszélyeztetve a cukoripar terméseredményét; nemzetgazdaságunknak jelentős kárt okoznak. Ez okból nyomatékosan felhívom a termelőket, hogy az elmaradt egyelési munkálataikat haladéktalanul és a kapálási munkálataikat kellő időben és módon annál is inkább végezzék el, mivel a vonatkozó rendelet értelmében a mulasztókkal szemben a kihágási eljárást haladéktalanul megindítanom. — Polgármester.

Vadászat. A Debreceni Vadászárság július hó 31-én rendezendő vadásznapra kapcsolatotban kiállítás rendez. Felkéri mindenkit, akiknek birtokában kiemelt mardár, vagy trófea stb. van, hogy azt kiállítás céljaira felajánlani szíveskedjék. Felajánlását és címét pénztárunknál (Kaliczky Ernő, Plac-utca 83.) leadni kérjük.

Az Arpád-téri Egyházközség esztendősi összejövetele vasárnap délután 5 órakor lesz a gyülekezet tereben dr. Erdős Károly professzor előadásával, jegyék 3 forintot árban a pénztárnál kaphatók.

A helyigyműnisz er f loszlat-ta a NyUKOSZ (Nyugálományú Katonatiszti és Katonatiszviselői Özvegyek és Árvák Országos Szövetsége) valamennyi helyi csoportját.

Az úttörő-emléklap megváltás további eredményei: Csapókeri MNDSZ II. 504.75, Wajalka telep MDP és MNDSZ 305.—, Ebes MNDSZ 50.—, Laborfalvi Róza MNDSZ 200.—, Kerekes-telepi MNDSZ 150.—, Timár-társulat 174.—, Városi gyümölcsös 30.—, Pál-söröző dolgozó 44.—, Vas és Rézútorgyár 59.—, KIOSZ Kultúrcsoport 500.—, Va-gongyári Műk jazz 20.—, Cipő-Kereskedelmi NV 11. sz. 100.—, Kéfégyár 167.—, MNDSZ megyei titkárság 30.—, Józsa MDP és MNDSZ 78.— forint.

Előzetes árverési hirdetés. Elárverezek Debrecenben a Vásártéren, Kiszállomás előtti téren 1949. évi július hó 5. napon délután 3 órakor 2912 forintba becsült 728 liter vegyes bort, hordó nélkül, Roth Ernő, jbirósági végrehajtó.

Szabóidei táncanfolyam kezdődik Schaff Áncsikolájában (Sas-utca 2.) negyedikén, hétfőn. Minden vasárnap 12 óráig össze-tánc.

HA BOCZKÓVAL POLOSÁZTAT AZNAP SZOBÁJÁBAN ALHAT.

BOCZKÓ VEGYÉSZMERNÖK, RÁKÓCI-UTCA 35. TELEFON: 33-67.

EGYHÁZI NYOMTATVÁNYOKAT a Tiszántúli Könyv. és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bika-bérláz.

A toto nyereményt készpénzben kapod meg, abból a nyeremény illetéken kívül semmiféle más levonás nincs. Betétkönyv * Minden héten lehetőség szeredáig vásárolj meg toto szelvényed.

A MINSZ Diák Szövetség Márciusi Gárdistái és aktívistái a VIT tanfolyammal kapcsolatos megbeszélésre hétfő délután 5 órakor a MINSZ helyiségében fel-tétlen jelenjenek meg.

Kisfuvarosok! Vasárnap délelőtt 9 órakor igen fontos ügyben gyűlés lesz. Mindenki sa-ját érdekében okvetlen jelenjen meg.

Fodrász sakkkozók 4-én, dé-lután 5 órai kezdettel barátságos sakkmérkőzést tartanak a Vil-lanygyár önképzőkör sakkcsapa-tával, Bathyány-utca 17. sz. alatti. Sakkészletet, sáknak van, hozza magával.

Dülbiztosítói értekezlet lesz július hó 3-án, vasárnap délelőtt 9 órakor a Városháza nagyter-mében. Felhívom az összes dü-lőbiz osokot, dülbizteleseket, hogy a versennyel kapcsolatos dolgok megbeszélésére teljes számmal je-lenjenek meg. — Gazdajegyző.

Utca- és házömbbízalmi titkárság kéri az összes lömbbíz-zalmakat, hogy azonnal jelen-kezzenek a titkárságon utasítás átvétele végett. A tárgy fontos-sága miatt.

Belvárosi III. Kossuth Zsu-zsanna csoport énekléses tagjai hétfőn 6 órakor pontosan jelenje-nek meg énekpróbára.

Tenyérlvasó felvilágosítást, tanácsot ad. Simonffy 37.

Az első munkabírószági tit-kár, fogadalomtétel. Fazekas Jenő va-gongyári munkás, akit az igazságügyminiszter bírósági tit-kárrá nevezett ki a debreceni törvényszékhez, szombaton dél-ben dr. Pótyéri Márton törvény-szék elnök előtt tette a fogadalmát. Az első munkabírószági titkár az elnök meleg szavakkal köszöntötte és sok sikert kívánt működéséhez. Fazekas Jenő az felötáblán mint tanácsjegyző működik, szombaton elfoglaltu hivatalát.

Kinevezés. A köztársasági elnök a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a deb-receni tankerületi főigazgatói hi-vatal vezetésével megbízott Kis Sándor gimnáziumi tanárt tanke-reületi főigazgatóvá a 15. fiz. foko-zatba kinevezte.

A Debreceni Ügyvédi Kama-ra fegyelmi bírósága dr. Fekete Ferenc berejtőújfalui ügyvédet az ügyvédség gyakorlatától azon-mal hatálytalanná felfüggesztette.

DEBRECZEN 1949 8. OLDAL

Eljegyzés, házasság

x Horváth Márta és Szabolcsy Sándor eljegyzés július hó 2-án házasságot kötöttek Minden kü-lön értesítés helyett.

x Novák Etelka és Majthényi László jegyesek.

x Nagy István asztalos segéd és Benkó Julianna jegyesek.

x Kollányi Annamária és Panyiczky Elemér július 9-én 1 órakor tartják esküvőjüket a Kossuth-utcai ref. templomban.

— **Ma már a könyv nem a ki-váltságosok!**

MNDSZ nőnap beosztás. Hétfő: 3 órakor ügyvezetői ér-ekezet. — **Kedd:** Határút 5 óra-kor Vágvölgyi Gyuláné, Kerekes-telep fél 6 órakor Sipsó Mária, Rákosi-telep 6 órakor Zöld Józsefné, Vargakert 6 órakor Gál Györgyné, Téglyáskert 5 órakor Gyökeres Józsefné, Dolgozók övö-nök. 4 órakor Halm Aladárné, Szabótelep 5 órakor Tatár-Kiss Lajosné. — **Szerda:** Lorácuti Zsuzsanna 6 órakor Szőr Zoltáné, Boldogkert 7 órakor Magyar Rezsóné, Házipari tanf. 4 órakor Dajka Gabi, Erdőgazgatóság 6 órakor Schvarckopf Eva, Wajalka-telep 4 órakor Doboziné, Kiosz 6 órakor Kövendi Lászlóné, Vár-megyháza 6 órakor Juhász Gé-záné. — **Csütörtök:** Városháza 4 órakor Sipsó Mária, DEMKE fél 4 órakor Kiss Lajosné, Geréb-telep 4 órakor Katz Lajosné, Ho-mokkert 4 órakor Kedvek László-né, HÉV MNDSZ 4 órakor Nagy Tiborné, Kossuth Zsuzsanna 6 órakor Marsi Jánosné, Szendrey Júlia 6 órakor Ferenczy Ferencné, Nyulás 5 órakor Herskovics Já-nosné, Csapóker 5 órakor Csere Lászlóné, Vagongyár 5 órakor Erdős Lászlóné, Tancsics Mihály-né 7 órakor Tólas Sándorné. — **Péntek:** Klinikai fél 5 órakor Dajka Gabi, Laborfalvy Róza 6 órakor Balogh Károlyné, Telesi Benke 5 órakor Szubinszky Árpádné, Szotyori-telep 7 órakor Szabó Sándorné, Csapóker II. 7 órakor Medgyaszai Imréné. Kér-jük az ügyvezető asszonytársak-t, hogy a havi jelentést, melyet a kiadóit ívre készítették el, va-laminek a Dunavölgyi-est jegyei-nek az árárt hozzák magukkal. — A központi szervező bizottságba jelölt asszonytársak is jöjjenek az ügyvezető asszonytársakkal hétfőn 3 órára fontos megbeszé-lés végett.

— **A könyv fegyver a dolgozók kezében!**

Anyakönyvi hírek

Születések: Rádai Andor OTI csoportvezető h. Borz utca 3 fű Péter, Szabó István gyári munkás Fülep utca 43. fű Zoltán, Botos Ferenc kükibus Kishegyesi út 40-leány Mária, dr. Koncz Antal had-bíró örnagy Boeckai tér 5. fű András, Schnitzer Enere szabó s. Arpádtér 10. fű László, Vclényi Fe-renc kislérlő Nagycsere 85 leány Julianna, Fábán Miklós MÁV kö-művés Mester utca 29. leány Ma-ria, Bodoni László rendőr ny. hgy Somogyi Bacsó utca 14. leány Ilona, Kiss Béla MAV távirádmester Szabó Kálmán utca 20. fű Csaba

Eljegyzés: Szűcs András bank-tisztviselő Arpádtér 16. és Nagy-házi Ágnes Gárdi utca 12. Józsa Lajos MAV kocsilakatos Olajút 53. és Kompár Erzsébet Görbe u. 3. szám

Házasságok: Bagó Péter napsz. Eötvös utca 1. és Bodnár Ilona Eötvös utca 1. Vitézleki István alk. munkás Telesi utca 53. és K. Nagy Zsuzsanna Telesi utca 53. dr Varga Emil egyetemi adjunktus Szappanos utca 3. és Ember Sára Csapó utca 40. Sári István rakéri munkás Kálvín tér 3. és Tarr Ju-lia Domahidi utca 7. Kecskés Gábor festő s. Rákóczi utca 24 a) és Varga Margit Tompa utca 46. agdi István tanító Vörö Hadsereg útja 9. és Fodor Irén Csapó utca 60. Szatmári László tisztviselő Nyul utca 18. és Jávorszky Erzsé-bet Rákóczi utca 54. Gombos Sándor MAV géplakatos Lónyai utca 33. és D. szabó Irén Rujdosó utca 15. Szilágyi Dezső MITART

titkviselő Dudovics utca 14. es Porcsin Olga Dudovics utca 14., Fialkovic Sándor timár s. Vigked-vő Mihály utca 18. és Lévai Olga Vigkedvő Mihály utca 44. Tarcsi György Kishegyesi út 40. és Csuka Julianna Búza utca 7., Karasz Jó-zsef raktárnok Tetétlen és Tapasz-tó Zsuzsanna Szemklinikai, Szabolcsi Sándor illatszereg Széchenyi utca 6. és Horváth Mária Kigvó u. 38., Csuka Sándor cukrász Széchenyi utca 40. és Fekete Irén Széchenyi utca 40., Nagy Ernő asztalos Erzsébet utca 10. és Mági Erzsébet Vigkedvő Mihály u. 16., Székely Dénes rendőrszakasz-vezető Nagy-Hortobágy és Húse Katalin Vendég utca 18., Béke László kőműves s. Csillag utca 86., és Debreceni Borbála Vöröshadsereg útja 22., Bör József MAV alk. Káka utca 12. és Tóth Margit Sze-der utca 4., Ivanov Gergely szabó mester Pozsonyi út 9. és Katona Eva Gyeposy 22., Csollák Deznő MAV asztalos Selyem utca 20. és Kiss Mária tanítónő Szentgyörgyi út 8 b), Hennel Tivadar miniszteri számviszsgáló Egyetem és Kiss Ilona Dióla utca 38.

Olcso kifogyasztásu „néprepülőgég” a Szovjetunióban

A lezárt repülőtechnikai inté-zet bemutatta a nyilvánosságnak a szovjet „néprepülőgég”, amelyet Bojcsenko pilóta tervezett a ka-záni egyetem növendékeivel. — A gép légszavarát 16 lóerős kis-motor hajtja, így fogyasztása rendkívül alacsony. Olcso előállítás költségeinél, gyors gyártási-ságánál fogva kétfőképpen alkal-mos arra, hogy széles tömegeknek gyártsák.

Elmúlt az esős időszak — negyvennapos meleg várható?

Július 2-hoz az a néphit fűződik ha ekkor esik, akkor négy héten át eső lesz. Szerencsére július 2-án nem esett, naplénies idő közzö-rött ránk, melegedett is, így remél-hető, hogy véget ért a nyári mon-zunós, a Medárd napot követő hű-vös periódus. Az esős időszak ér-dekessége, hogy míg az ország sok részén bőséges esőzsg volt, előfor-dult olyan vidék is, ahol a száraz-ság miatt már a meheknek más területre való szállítást terveztek. A meteorológiai intézet szerint a hőmérséklet lassan továbbmele-gedik, de néhány helyen még fröcs-ges esők lehetségesek.

Gyászrovat

Köszönetnyilvánítás. Köszö-net mondok mindenkinek, akit nagy bánatomban osztoztak, akit férjemen sírjára koszorút vagy csokrot helyeztek. Öv. Tóth Sán-dorné.

Mely fájdalommal tudatjuk, hogy

özv. Skrinckzi Józsefné
szül. Kálix Mária

69 éves korában elhunyt Te-metése kedden fél négy órakor lesz a 2. A. ravatalozóteremből Gyászolják: szerető gyermekei: menyei, vejei, unokái, testvére, sógorai, sógoróné és a kiterjedt rokonság Lakás: Simonffy u. 46. Községi Temetkezés.

Mely fájdalommal tudatjuk,

Szóllóssy Mihályné
szül. Tompa Mária

76 éves korában elhunyt Te-metése hétfőn 4 órakor lesz a diszravatalozóteremből. Gyá-szolják: bánatos férje, nevelt gyermekei, utokai, testvérei, nászszónya sógorai, valamint a Kovács, Póros, Bóor családok és a kiterjedt rokonság. Lakás: Telesi u. 40. Községi Temet-kezés.

Mely fájdalommal tudatjuk,

Lovass Imre
fűszerkereskedő

79 éves korában elhunyt Te-metése hétfőn 3 órakor lesz a diszravatalozóteremből. — Gyá-szolják: bánatos felesége szül. Nagy Mária, leányai: Erzsébet, férjével Bárdocz Jenovél uno-kája Bárdocz Éva férjével Sar-kozy Lajosnal és kisanyuk Ad-rienne, valamint a kiterjedt rokonság. Gyászlap hegyett is Lakás: Nyil u. 80. Községi Te-metkezés.

Gyalog, kerékpárral, vonaton, szekéren, autóbusszal és repülőgéppel jövő vasárnap karaván indul Debrecenbe a lengyel-magyarca

A Stadion nemcsak Debrecen, hanem a magyar vidék egyik legszebb sporttelepe. Még 1934-ben építették, de a háborús események következtében megrongálódott. Az utóhélyek falcait tüzérek szerelték le, a gyönyörű gyepterület pedig tankok és ágyúk szántottak végig. A legújabbaként javították meg a felszabadulást követően végrehajtották, de a pálya teljes rendezésére most került sor, hogy az MLSz Debrecennek adta a magyar-lengyel mérkőzés rendezési jogát.

Aki a napokban járt a Stadionban láthatta, hogy mindenütt szorgos munkások építik és szépítik a Stadiont. Egyik helyen a körlevegő fölé helyezett szerelék másutt a fekete szilikapályát utóhélyeit építik a pályán a füvet kaszálják, hengerlik a gyepfelületet, húzzák a drótszöveget, aszák az új kaputakat — egyszerű lázas munkák folyik.

Lovász István a Stadion gondnoka mondja:

— Olyan szép lesz a stadion, hogy senki sem ismer majd rá.

A pályákat is rendezték. Itt helyezték el a baráti népi demokratikus országok követelt, az élmunkások, olimpiai, MLSz, EIT, Népből stb. kiküldött, külön pályára lesz a Népszportnak. A budapesti sportlap a pályára külön telefontonnyal szereltették. A helyi újságírók is kaptak egy pályát a többi újságírókat a ledöntözik el. Ie jön nekünk egyebéket az ország meghívottak is.

A miniszterek a díszpályában foglalkoznak majd helyet.

A nagy érdeklődésre jellemző példa, hogy a sportvitalában meg a jutható emberek is igényelték jegyet, ezt a napokban a kifizetői kiutalásait jelent meg: az is jegyeket kerestek. De a legkisebb tisztánul közlegék is bejelentették részvételüket. Naggyan 50 előfizetőt kért, Talán nincs is annyi háza a közegben, mint ahányan igényelték mecssejé. Az előfizetőket, ha minden jegyigénylőt ki tudott volna a sportvitala elcsigáni, akkor 60 ezer nézője lett volna a lengyel-magyarának.

A mérkőzést a magyar rádió közvetíti, Valószínűleg a város sajkon helyezik el a mikrofonokat és két rádióportert ad majd beszámolót az első viéken rendezendő válogatott mérkőzéstől. A Kossuth-rádió 20 óra 50 perctől a mérkőzés II. félidőjét közvetíti.

A városi rádió munkatársa pénteken érkezik Debrecenbe és a mérkőzéstől a lengyel rádió is ad közvetítést.

Tegnap este bizottság érkezett Budapestről a mai főpróbára. A bizottság, amely az MLSz, JT és Sporttársaságok NV kiküldöttéből állott, elismeréséül fejezte ki a Stadionban tartottakról Kovács Jenő az MLSz ügyvezető elnökét mondotta:

— Kétféle állapotban van a pálya és csak a legnagyobb elismerés hangján lehet nyilatkozni az előkészületekről.

A Stadionnak van egy mindennapos látogatója. Van amikor korán reggel megy ki a pályára, van amikor bizottságot vezet végig és van amikor csak munkája közepette csak késő este tud kimenteni. A dolgozók elragadtatással beszélnék róla:

— A legkisebb csavartól kezdve a hangerő vagy a laanyug szállítást minden ügyet soronkívül intéz el szanunkra.

Nemhiába mondják rá, hogy „szívügye” a Stadion. Ez a lelke „látogatója”. Mentes János a város sportszerező polgármestere.

De meg kell még emlékeznünk két agilis sportemberre is, akik szintén irányítói a nagy munkálatoknak. — Tóris Károly megyei sportfelügyelő és Gyulafalva János a KLASZ elnöke, az, akik minden perctől a lengyel-magyar mérkőzés rendezésére fordítják.

Az IBUSZ a nagy mérkőzésre sok különvonatot indít. Biharkezeses felől már eddig 1200 jelentkező van. De közel ezer szülőnk jön Püspökáldányból, Hajdúszoboszló, Kézdivásárhely, Budapestről (Győr, Szegedről, Baja, Miskolcra), Szolnokra pedig közel 2-2 ezren érkeznek a mérkőzés napján.

Szifokról egy Budapestre pedig két repülőgéppel különjárásban hozza az érdeklődőket.

Szerdán a Stadionban már mérkőzést játszanak. A magyar válogatott tartja itt eddig, Edzőtárs a D. Lokomotív csapatát lesz. A mérkőzést 2 f. riorol halyárakat lehet megtekinteni. Előrelátólag este hat órakor kezdik a válogatott résztájt.

Szepes Csustáv szövetségi kapitány pedig az edzőmérkőzés után összehívta a lengyelek ellen kiálló magyar válogatottat.

A lengyel csapat pénteken délelőtt érkezik Debrecenbe repülőgéppel. A baráti lengyel népi labdarúgó részére az Arany Bika szállóban már lefoglalták a szobákat. Itt lesz a lengyel csapat szállóhelye.

A mérkőzés debreceni rendezésének nagy sikere van. Beigazolta ez a korábbiakotól, hogy vidéken is nagy

közönsége van egy ilyen labdarúgó eseménynek. Ide jönnek a távoli vidékek szurkolói is, olyanok, akik eddig még nem láttak válogatott mérkőzést. Gyalog, kerékpárral, szekerekkel és mindentelje járművekkel valóságos karaván indul majd még a mérkőzés napján Debrecen felé.

A debreceni üzemek dolgozói elhatározták, hogy a mérkőzésre zászlók alatt vonulnak fel. Ünneppé tette az a debreceni sportolóknak és szurkolóknak és az ünnepi hangulat legkifejezőbbje, hogy zászlókat csoportosan vonulnak fel a gyárak, üzemek, dolgozók a részükre kijelölt helyekre.

A közönség kényelméről biztosítást vállalt. Autóbusszok és soha nem lát-

A DSZMTE-NySZDSE mérkőzés újrarájátszása előtérben

Sikerrel kecségtet a DSZMTE óvása az NySZDSE ellen

Ismeretes, hogy a nemrégiben Nyíregyházán lejátszott NySZDSE-DSZMTE mérkőzést a debreceniek elvették. A DSZMTE intőzése a mérkőzés előtt bejelentette a játékvizetőknek, hogy a mérkőzést óvás alatt játszák le, mivel a kaputak szabálytalannak a mérkőzést a DSZMTE megvonta és a napokban a JT-t hallgatták meg az MLSz egyesbírja az ügyet kapcsolatosan.

A JT javaslatot tett, hogy a mérkőzés eredményét meg kell semmisíteni, mert beigazolódott a kaputak szabály-

talannak voltak az NySZDSE pályáján. A szabályok értelmében az ilyen mérkőzést újra kell játszani.

Az MLSz egyesbírja a héten dönt az óvás ügyében amly mint látható sikerrel kecségtet. Abban az esetben, ha a mérkőzést újra kell játszani; a DSZMTE NB II-ben maradási reményeit ismét életre kelnek. Ha ezen a megismétlődő mérkőzésen a DSZMTE győzne, megelőzné az előtte álló csapatot és nem esne ki a második osztályból.

Ma este toto-eredmények

Szerkesztőségünk ma este fél kilenő tájban közlé teszi a 12 találós toto-eredményt a szerkesztőség Bajcsy-Zs. u. 1. szam alatti kirkatában.

—:00:—

Felhívás a mai Stadionban rendezendő főpróbrára

A sportvitala értesíti az összes rendezőket, az MDP kijelölt R-gárdistájt, az összes felelőseket, a MAV műhely zenekar megbízottját, a Kereskedelmi Dolgozók Dalkarának vezetőit, a KLASZ pályaorvosokat és az úttörők azon tagjait, akiket a vizeltetés céljaira igénybe vesznek, hogy ma délelőtt 9 órára a Stadionban rendezendő főpróbrán feltétlenül jelenjenek meg.

—:00:—

HCYSE-NYMAV 5:1 (2:1) Ker. vizilabda bajnoki mérkőzés V. Arady.

HAZASSÁG LEVELEZÉS (1)

ONÁLLÓ iparos társas. keres 20-25 ezer Ft. ny 30 év korú nő személyesen, aki ellettárs is lehetne. Jelző: Öszinte. 1-540

VIDÉKI férfi keresi fiatal intelligens nő ismeretségi. Nyaralás és tartós barátság céljából. asarnap találkozzunk" jelzőre a kiadóba. 1V-1771

KÖZÉPKORU jömegejelenő su uriaszony jövedelmel hozzáilló, korrekt, lehetőséggel okkultizmussal foglalkozó ur ismeretségi keresi. Teljes cím levelet. Házasság lehetősége", kiadóba. 1-1837

KÉT magyar származású mechanikus akik Angliában élnek, 39 és 43 évesek ismeretleg házásság céljából valószínűleg komoly családból való nőket megismerkedni. Teljes című fényképet eljuttat levelekre válasznak. „London” jelzőre. 1-1819

ALLAS (2)

GYERMEK melő urhához kosztomért is elmegyek. Erymalom u. 8 Kapu alatt jobbra. 2-512

HÁZTARTÁSI alkalmazott feleltetik Szabó Juliánát Csapó u. 26 Jelenkezni de 10 óratól. 2-509

FELSO fedéseket, helyreállításokat vállal, bontásra vezé házakat. Buyovszky örök Bálint u. 19. 2-547

BEJÁRÓNO gyermekmelő feleltetik Sinay Miklós u. 28. sz. 2-501

EGY tízennyéves diák bízik kiadni tudó kifizetőnek elmeane Kazinoy u. 10. 2-524

BENTLAKÓ mindenest keres azonnalra, Csapó u. 50. keresztelep. 2-2000

MEGBIZHATÓ bejárónő azonnalra feleltetik Magosa György tér 24. sz. 2-1948

BENTLAKÓ jól főző mindenest feleltetik. Svetits, Frank, III. Város II. em. 2-1975

tot nagy villamosforgalom bonyolítja majd le a pályára való ki és bszáll. A sporttelep környékén a Népből sok sátrakat állítanak fel itt mindenféle hűtő italokat, kifut, személyi meleg és hideg ételeket stb. lehet kapni. Az MNSZ az eszonyok főzik majd az éleket ételeket.

A Népből NV egy gyönyörű ezüst serleget ajándékozott a mérkőzés győztesének. A győztes csapat játékosai pedig a serleg kicsinyített mását kapják meg.

Még hetet kell aludnunk és aztán felbrendük a magyar sport korcsalkotó ünneplés tette: a vidéken rendezendő magyar-lengyel mérkőzés napjára.

A D. Lokomotív vizilabdázói ma reggel kilenő órára jelenjenek meg a nagyeredi úszóudban: Fric, Földes, Szabó I., Fodor II., D. Szabó Renta, Árpád Kovács, Veres II. Lukács, VI. Gószky.

A D. MASZOVLET játékosai ma délelőtt 10 óra jelenjenek meg az egyetemi sporttelepen a D. MEFESZ II. elleni mérkőzésre.

DSZMTE II-D. Londület II. barátságos labdarúgó mérkőzést rendeznek ma délelőtt 9 órakor a dohánygyári sporttelepen.

Tiszafüred-Derecske ker. I. o. bajnoki mérkőzést rendeznek ma délelőtt 11 órakor a dohánygyári pályán. A mérkőzést fellebezés miatt semleges pályán kell lejátszani.

SZERVEZETI HIREK

Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete kéri a lengyel-magyar mérkőzés jegyzetelést, hogy vasárnap 9 órakor jelenjenek meg a szakcserezen. — Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete vsz szakosztálya hétfőn este 7 órakor ülést tart. A tagok megjelenséit kéri a vezetőség. — Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete Szabad Nép baráti köre hétfőn este 8 órakor tartja szokásos összejövetelét. — A vendéglátóipari szakszervezet lekéri tagjait, hogy akik továbbra is igényt tartanak a lengyel-magyar labdarúgó mérkőzés részvételé jegyvere azok f. hó 4-én, hétfőn délelőtt 10-12 óra között szakszervezeti helyiségünkben megjelenni sziveskedjenek. A pénz mindenki hozza magával, mert a jegyeket azon nap feladni kell. Utólagos jogorvoslat vezetőségünk nem tud eszközölni. Vezetőség.

HAZASSÁG LEVELEZÉS (1)

ONÁLLÓ iparos társas. keres 20-25 ezer Ft. ny 30 év korú nő személyesen, aki ellettárs is lehetne. Jelző: Öszinte. 1-540

VIDÉKI férfi keresi fiatal intelligens nő ismeretségi. Nyaralás és tartós barátság céljából. asarnap találkozzunk" jelzőre a kiadóba. 1V-1771

KÖZÉPKORU jömegejelenő su uriaszony jövedelmel hozzáilló, korrekt, lehetőséggel okkultizmussal foglalkozó ur ismeretségi keresi. Teljes cím levelet. Házasság lehetősége", kiadóba. 1-1837

KÉT magyar származású mechanikus akik Angliában élnek, 39 és 43 évesek ismeretleg házásság céljából valószínűleg komoly családból való nőket megismerkedni. Teljes című fényképet eljuttat levelekre válasznak. „London” jelzőre. 1-1819

ALLAS (2)

GYERMEK melő urhához kosztomért is elmegyek. Erymalom u. 8 Kapu alatt jobbra. 2-512

HÁZTARTÁSI alkalmazott feleltetik Szabó Juliánát Csapó u. 26 Jelenkezni de 10 óratól. 2-509

FELSO fedéseket, helyreállításokat vállal, bontásra vezé házakat. Buyovszky örök Bálint u. 19. 2-547

BEJÁRÓNO gyermekmelő feleltetik Sinay Miklós u. 28. sz. 2-501

EGY tízennyéves diák bízik kiadni tudó kifizetőnek elmeane Kazinoy u. 10. 2-524

BENTLAKÓ mindenest keres azonnalra, Csapó u. 50. keresztelep. 2-2000

MEGBIZHATÓ bejárónő azonnalra feleltetik Magosa György tér 24. sz. 2-1948

BENTLAKÓ jól főző mindenest feleltetik. Svetits, Frank, III. Város II. em. 2-1975

A sportvitala udvarán tegnap

nagyszerű kézilabda villamturnát rendeztek. Ma este hatkor a döntőket játszó a csapatok, Reszleteket kedden közölünk.

Az Allami Áruház labdarúgócsapata ma dé 11 órakor a DTE pályán barátságos mérkőzést játszik a Textilgyárikereskedelmi NV csapatával. Játékosok fél 11-re jelenjenek meg a pályán.

Felkértem a VAOSZ öreg labdarúgócsapatának alant játékosait, hogy ma délelőtt 9 órára a VAOSZ sporttelepén (volt DTE pálya) jelenjenek meg: Rak Kemecsei Varga István, Varga Sándor, Váradi, Pál József, Szabó Dező, Érháti dr. Nagy Károly, Jávorszky, Nagy Imre, Békési, Janzó.

Mai vizilabda műsor, Debrecen, nagy erdei uszoda délelőtt 10 óra: D. Lokomotív-Nagykális. v: Renta. — Nagykális: NyVSE-HGYSE, v: Kőszteher.

Hajdúszoboszlón szerepel ma Debrecen II. vizilabdát válogatottja az esti, villanyfényes mérkőzésen. A következő úszók és vizilabdázók utaznak: Keszthelyi I. II., Molnár I. II., Renta II., Mohácsy I. II., Puskás, Veres I., Sarkady, Nándy D. Szabó, Csathó, Seimedy Györfly, Tomola, Nagy M., Könye, Nók, Nagy Sarkady, Toth, Péntek, Thurzó. A fentiek ma délután 4 órakor a városháza előtt jelenjenek meg.

A D. Lokomotív vizilabdázói ma reggel kilenő órára jelenjenek meg a nagyeredi úszóudban: Fric, Földes, Szabó I., Fodor II., D. Szabó Renta, Árpád Kovács, Veres II. Lukács, VI. Gószky.

A D. MASZOVLET játékosai ma délelőtt 10 óra jelenjenek meg az egyetemi sporttelepen a D. MEFESZ II. elleni mérkőzésre.

DSZMTE II-D. Londület II. barátságos labdarúgó mérkőzést rendeznek ma délelőtt 9 órakor a dohánygyári sporttelepen.

Tiszafüred-Derecske ker. I. o. bajnoki mérkőzést rendeznek ma délelőtt 11 órakor a dohánygyári pályán. A mérkőzést fellebezés miatt semleges pályán kell lejátszani.

SZERVEZETI HIREK

Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete kéri a lengyel-magyar mérkőzés jegyzetelést, hogy vasárnap 9 órakor jelenjenek meg a szakcserezen. — Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete vsz szakosztálya hétfőn este 7 órakor ülést tart. A tagok megjelenséit kéri a vezetőség. — Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete Szabad Nép baráti köre hétfőn este 8 órakor tartja szokásos összejövetelét. — A vendéglátóipari szakszervezet lekéri tagjait, hogy akik továbbra is igényt tartanak a lengyel-magyar labdarúgó mérkőzés részvételé jegyvere azok f. hó 4-én, hétfőn délelőtt 10-12 óra között szakszervezeti helyiségünkben megjelenni sziveskedjenek. A pénz mindenki hozza magával, mert a jegyeket azon nap feladni kell. Utólagos jogorvoslat vezetőségünk nem tud eszközölni. Vezetőség.

HAZASSÁG LEVELEZÉS (1)

ONÁLLÓ iparos társas. keres 20-25 ezer Ft. ny 30 év korú nő személyesen, aki ellettárs is lehetne. Jelző: Öszinte. 1-540

VIDÉKI férfi keresi fiatal intelligens nő ismeretségi. Nyaralás és tartós barátság céljából. asarnap találkozzunk" jelzőre a kiadóba. 1V-1771

KÖZÉPKORU jömegejelenő su uriaszony jövedelmel hozzáilló, korrekt, lehetőséggel okkultizmussal foglalkozó ur ismeretségi keresi. Teljes cím levelet. Házasság lehetősége", kiadóba. 1-1837

KÉT magyar származású mechanikus akik Angliában élnek, 39 és 43 évesek ismeretleg házásság céljából valószínűleg komoly családból való nőket megismerkedni. Teljes című fényképet eljuttat levelekre válasznak. „London” jelzőre. 1-1819

ALLAS (2)

GYERMEK melő urhához kosztomért is elmegyek. Erymalom u. 8 Kapu alatt jobbra. 2-512

HÁZTARTÁSI alkalmazott feleltetik Szabó Juliánát Csapó u. 26 Jelenkezni de 10 óratól. 2-509

FELSO fedéseket, helyreállításokat vállal, bontásra vezé házakat. Buyovszky örök Bálint u. 19. 2-547

BEJÁRÓNO gyermekmelő feleltetik Sinay Miklós u. 28. sz. 2-501

EGY tízennyéves diák bízik kiadni tudó kifizetőnek elmeane Kazinoy u. 10. 2-524

BENTLAKÓ mindenest keres azonnalra, Csapó u. 50. keresztelep. 2-2000

MEGBIZHATÓ bejárónő azonnalra feleltetik Magosa György tér 24. sz. 2-1948

BENTLAKÓ jól főző mindenest feleltetik. Svetits, Frank, III. Város II. em. 2-1975

KIOSZ HIREK

Felhívjuk az iparosok figyelmét, hogy vasárnap dé 10 órakor a Magyar-Szovjet Társaság helyiségében iparos nagygyűlést tartunk Előadó: Sipos István országos ügyvezető elnök fog az iparosokhoz szóló és országos jellegű bejelentéseket fog tenni. Ferizabó szakosztály tagjait felkérjük, hogy a vasárnapi iparos napra felületlenül jelenjenek meg a Magyar-Szovjet Társaság helyiségében, Keresztesmárok hétfőn 6-ór fontos tárgyalásban gyűlést tartanak Kossuth u. 28. sz. alatt. Valamennyi iparrendelővel rendelkező italmérnök a megjelensé kötelező. — Vendégloz szakszervezete Ujvári adoközösségi ülést. Mind a ké gyűlése a tagok pontos megjelensé kötelező. — Cipézkek figyelméül Típus anyagosztás kedden reggel 10 órakor. A KIOSZ tagkönyvet mindenki hozza magával. Miklós u. 2. sz. udvarban. — A szabó halálózási egyesület tagjai ma 4 órakor gyűlekeznek a köztemető főkapujánál a Keresztesmárok mekrosztoruzására. Ezt követőleg du. 5 órakor az Ipartestület helyiségében déz. közgyűlést tartunk, melyre a tagokat és érdeklődőket szerettel megjelünk. — A KIOSZ szeminariuma kedden este 7 órakor lesz. — A KIOSZ részort feleltető hétfőn este 6 órakor pontosan jelenjenek meg a KIOSZ-ban.

Sport-hírek

Felkérjük a Vasas játékosokat, hogy hétfőn legkésőbb 6 órára a DTE pályán jelenjenek meg a cukrászok elleni mérkőzésre. — KIOSZ futballmúsor Hétfőn: Vendégloz-Ekkesz 4.30, Cipézkek-Csismádia 5.45 Vasas-Cukrász 7.00, Fenti mérkőzések a DTE pályán lesznek megtartva.

KISKERESKEDŐK EGYESÜLETE, MINT A KIOSZ TAGJA HIREI

Valamennyi kártársunk figyelmébe. Nem jelentenek hasonlóságot változó az új rendelkezések, mindössze az történt, hogy az Országos Árvivallati pénzügyminisztériummal az egyetemesben a termelői forgalmadók beosztásába tartozókat a társulati adót és a szamlalabelyget illeték. Ez a szamlalabelyget módosította az adózási vonalon jelent egyeztetést nem érinti a jogszabályi árat. Tüzele és építkezési anyagkereskedők adoközösségi tagjai június havá forgalmukról bevallásukat legkésőbb 5-ig a KIOSZ irodájában sziveskedjenek okvetlenül leadni. — Felhívás az adoközösségen kívüli adoközösségek, Mindazok a kereskedők, akik könyvvizsgálóknak kötelezőek és így részükre az 1949 évben a kereskedői adó igazgatóság nyert megállapításra kötelezők f. hó első feléről forgalmuk bevallást azaz július 15-ig. Az erre szóló nyomatványt a városi adóhivataltól lehet beszerezni. Felkérjük a textilkereskedők tagjait, hogy hétfőn du. fél 7 órakor a KIOSZ székházának kiertében meg tartandó értekezleten feltétlenül megjelenni sziveskedjenek Előadó Javos László, a Textilnygerkereskedmi NV vezetője.

KISKERESKEDŐK EGYESÜLETE, MINT A KIOSZ TAGJA HIREI

Valamennyi kártársunk figyelmébe. Nem jelentenek hasonlóságot változó az új rendelkezések, mindössze az történt, hogy az Országos Árvivallati pénzügyminisztériummal az egyetemesben a termelői forgalmadók beosztásába tartozókat a társulati adót és a szamlalabelyget illeték. Ez a szamlalabelyget módosította az adózási vonalon jelent egyeztetést nem érinti a jogszabályi árat. Tüzele és építkezési anyagkereskedők adoközösségi tagjai június havá forgalmukról bevallásukat legkésőbb 5-ig a KIOSZ irodájában sziveskedjenek okvetlenül leadni. — Felhívás az adoközösségen kívüli adoközösségek, Mindazok a kereskedők, akik könyvvizsgálóknak kötelezőek és így részükre az 1949 évben a kereskedői adó igazgatóság nyert megállapításra kötelezők f. hó első feléről forgalmuk bevallást azaz július 15-ig. Az erre szóló nyomatványt a városi adóhivataltól lehet beszerezni. Felkérjük a textilkereskedők tagjait, hogy hétfőn du. fél 7 órakor a KIOSZ székházának kiertében meg tartandó értekezleten feltétlenül megjelenni sziveskedjenek Előadó Javos László, a Textilnygerkereskedmi NV vezetője.

KISKERESKEDŐK EGYESÜLETE, MINT A KIOSZ TAGJA HIREI

Valamennyi kártársunk figyelmébe. Nem jelentenek hasonlóságot változó az új rendelkezések, mindössze az történt, hogy az Országos Árvivallati pénzügyminisztériummal az egyetemesben a termelői forgalmadók beosztásába tartozókat a társulati adót és a szamlalabelyget illeték. Ez a szamlalabelyget módosította az adózási vonalon jelent egyeztetést nem érinti a jogszabályi árat. Tüzele és építkezési anyagkereskedők adoközösségi tagjai június havá forgalmukról bevallásukat legkésőbb 5-ig a KIOSZ irodájában sziveskedjenek okvetlenül leadni. — Felhívás az adoközösségen kívüli adoközösségek, Mindazok a kereskedők, akik könyvvizsgálóknak kötelezőek és így részükre az 1949 évben a kereskedői adó igazgatóság nyert megállapításra kötelezők f. hó első feléről forgalmuk bevallást azaz július 15-ig. Az erre szóló nyomatványt a városi adóhivataltól lehet beszerezni. Felkérjük a textilkereskedők tagjait, hogy hétfőn du. fél 7 órakor a KIOSZ székházának kiertében meg tartandó értekezleten feltétlenül megjelenni sziveskedjenek Előadó Javos László, a Textilnygerkereskedmi NV vezetője.

KISKERESKEDŐK EGYESÜLETE, MINT A KIOSZ TAGJA HIREI

Valamennyi kártársunk figyelmébe. Nem jelentenek hasonlóságot változó az új rendelkezések, mindössze az történt, hogy az Országos Árvivallati pénzügyminisztériummal az egyetemesben a termelői forgalmadók beosztásába tartozókat a társulati adót és a szamlalabelyget illeték. Ez a szamlalabelyget módosította az adózási vonalon jelent egyeztetést nem érinti a jogszabályi árat. Tüzele és építkezési anyagkereskedők adoközösségi tagjai június havá forgalmukról bevallásukat legkésőbb 5-ig a KIOSZ irodájában sziveskedjenek okvetlenül leadni. — Felhívás az adoközösségen kívüli adoközösségek, Mindazok a kereskedők, akik könyvvizsgálóknak kötelezőek és így részükre az 1949 évben a kereskedői adó igazgatóság nyert megállapításra kötelezők f. hó első feléről forgalmuk bevallást azaz július 15-ig. Az erre szóló nyomatványt a városi adóhivataltól lehet beszerezni. Felkérjük a textilkereskedők tagjait, hogy hétfőn du. fél 7 órakor a KIOSZ székházának kiertében meg tartandó értekezleten feltétlenül megjelenni sziveskedjenek Előadó Javos László, a Textilnygerkereskedmi NV vezetője.

KISKERESKEDŐK EGYESÜLETE, MINT A KIOSZ TAGJA HIREI

Valamennyi kártársunk figyelmébe. Nem jelentenek hasonlóságot változó az új rendelkezések, mindössze az történt, hogy az Országos Árvivallati pénzügyminisztériummal az egyetemesben a termelői forgalmadók beosztásába tartozókat a társulati adót és a szamlalabelyget illeték. Ez a szamlalabelyget módosította az adózási vonalon jelent egyeztetést nem érinti a jogszabályi árat. Tüzele és építkezési anyagkereskedők adoközösségi tagjai június havá forgalmukról bevallásukat legkésőbb 5-ig a KIOSZ irodájában sziveskedjenek okvetlenül leadni. — Felhívás az adoközösségen kívüli adoközösségek, Mindazok a kereskedők, akik könyvvizsgálóknak kötelezőek és így részükre az 1949 évben a kereskedői adó igazgatóság nyert megállapításra kötelezők f. hó első feléről forgalmuk bevallást azaz július 15-ig. Az erre szóló nyomatványt a városi adóhivataltól lehet beszerezni. Felkérjük a textilkereskedők tagjait, hogy hétfőn du. fél 7 órakor a KIOSZ székházának kiertében meg tartandó értekezleten feltétlenül megjelenni sziveskedjenek Előadó Javos László, a Textilnygerkereskedmi NV vezetője.

KISKERESKEDŐK EGYESÜLETE, MINT A KIOSZ TAGJA HIREI

Valamennyi kártársunk figyelmébe. Nem jelentenek hasonlóságot változó az új rendelkezések, mindössze az történt, hogy az Országos Árvivallati pénzügyminisztériummal az egyetemesben a termelői forgalmadók beosztásába tartozókat a társulati adót és a szamlalabelyget illeték. Ez a szamlalabelyget módosította az adózási vonalon jelent egyeztetést nem érinti a jogszabályi árat. Tüzele és építkezési anyagkereskedők adoközösségi tagjai június havá forgalmukról bevallásukat legkésőbb 5-ig a KIOSZ irodájában sziveskedjenek okvetlenül leadni. — Felhívás az adoközösségen kívüli adok

TORONTALI gránit...
10 II. e. 3.

4 AJTOS jézszekrény eladó...
52. szám.

ELADÓ olcsón 5 fősök...
bafai, Gara u. 20.

MODERN új dízházak...
Péterfia u. 52.

TORONTALI szalon...
eladó, ókai u. 6.

EGY fehér ruhazekrény...
10. sz. földszint.

EGY szép öltöny eladó...
Kónai u. 13.

MEGVÉTELRE keresek...
vendég u. 81.

ZÖLD tavaszkabát...
díszkőműves eladó.

KÉT 9 hónapos szimulánc...
eladó, Kút u. 20.

ELADÓ 42 cm méhsaládok...
Dicsőfi u. 17.

NÉGY hónapos sültő...
Magos György tér 4.

KETTŐ javított sültő...
Dombinszki u. 14.

ELADÓ 4 kerékű...
Kút u. 60.

ELADÓ autók egy DKW...
Opel Kadet cabriolet.

ELADÓ 3 darab 7 hónapos...
Diófa u. 19/a.

ELADÓ két 8 hónapos...
Boroszlav ut 74.

SIMA cipészpár eladó...
Kút u. 20.

MEGVÉTELRE keresek...
Béke u. 11.

KEVESEI használt...
Városház u. 5.

CIPÉSZIPARI varrógép...
Kút u. 20.

FÉNYKEPEZŐGÉP...
Magos György tér 4.

ELADÓ 4 kerékű...
Kút u. 60.

ELADÓ autók egy DKW...
Opel Kadet cabriolet.

ELADÓ 3 darab 7 hónapos...
Diófa u. 19/a.

ELADÓ kis új és nagy...
lakarekúthelyi Rózsa u.

ELADÓ Werthelm kassza...
Kút u. 60.

ELADÓ juharfa...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

CIPŐ, RUHAZAT (6)

EGY szép öltöny eladó...
Kónai u. 13.

MEGVÉTELRE keresek...
vendég u. 81.

ZÖLD tavaszkabát...
díszkőműves eladó.

AMERIKAI új szürke...
eladó, ókai u. 6.

GYERMEKHOLMIK...
46. II. emelet.

GAZDASÁGI ESZKÖZ (7)

ULY AITATO vértu...
10 méteres.

EGY Yhét hónapos...
Nyl u. 84.

JARMU (12)

ELADÓ 4 kerékű...
Kút u. 60.

ELADÓ autók egy DKW...
Opel Kadet cabriolet.

ELADÓ 3 darab 7 hónapos...
Diófa u. 19/a.

ELADÓ két 8 hónapos...
Boroszlav ut 74.

ELADÓ egy szép 10...
Boroszlav u. 10.

KETTŐ darab...
János u. 43.

ELADÓ két 8 hónapos...
Boroszlav ut 74.

ÉPÍTÉSI ANYAG (10)

ELADÓK használt...
Rákóczi u. 36.

ELADÓ fehér...
Kút u. 20.

ELADÓ 180-150-as...
Kút u. 20.

ELADÓ jó állapotban...
Kút u. 20.

ELADÓ 2 darab...
Kút u. 20.

ELADÓ 2 darab...
Kút u. 20.

ELADÓ 2 darab...
Kút u. 20.

UZLET (18)

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

ELADÓ 100-as...
Kút u. 60.

HAZ. VILLA (19)

KETSZOBAS...
Kút u. 60.

BEKÖLTÖZHETO...
Kút u. 60.

BEKÖLTÖZHETO...
Kút u. 60.

BEKÖLTÖZHETO...
Kút u. 60.

BEKÖLTÖZHETO...
Kút u. 60.

BEKÖLTÖZHETO...
Kút u. 60.

BEKÖLTÖZHETO...
Kút u. 60.

INGATLANFORGALMI IRODA (22)

LORINCZ...
Kút u. 60.

VAROS...
Kút u. 60.

OLCSO...
Kút u. 60.

KISALLOMÁS...
Kút u. 60.

KOVACS...
Kút u. 60.

ELADÓ...
Kút u. 60.

ELADÓ...
Kút u. 60.

PÉNZ, TARS (23)

KEZELT...
Kút u. 60.

GYÜMÖLCS...
Kút u. 60.

PÉNZES...
Kút u. 60.

ELVESZETT...
Kút u. 60.

ELVESZETT...
Kút u. 60.

ELVESZETT...
Kút u. 60.

ELVESZETT...
Kút u. 60.

NEYLON Kabát
zippzár javítás.
OROSZ CIPÉSZ,
PIAC U. 40. Hangya-újtér.

KISGAZDAPART
TISZANTULI NAPILAPJA
Főszerkesztő:
BOLCAG ISTVAN
Fotós szerkesztő:
PALFY JOZSEF
Fotós kiadó:
SZIGETHY GYULA
Nyomja a
TISZANTULI
KÖNYV- és LAPKIADÓ
MISZKAI IGAZGATÓ
SZIGETHY KÁROLY